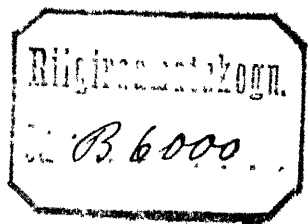


KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA TEATAJA

I AASTAKÄIK 1926.



3
Gf. 2642
X

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 1. I aastakäik

15. veebruaril 1926

Tellimishind:		Toimetus:	Kuulutuste hinnad:
Aastas	Emk. 250.—	Kaubandus-Tööstuskoda, Tallinn, Lai t. 45	1/1 lhk. . Emk. 4000.—
Poolaastas	„ 150.—	Kõnetraat 17-77, toimetaja kodus 1-35	1/2 „ . „ 2500.—
Väljamaale	„ 500.—	Toimetaja kõnetunnid: igal esmaspäeval,	1/4 „ . „ 1500.—
Poolaastas	„ 300.—	kesknädalal ja reedel kella 2—4 p. l.	Kaane külgedel—kokkulepp.

Lugejaile.

Läinud 1925. aasta oli Eesti kaupmehele ja töösturile tähtsaks pöördepunktiks kaubandusliku elu arenemise teel: Kaubandus-tööstuskoda, mis mujal ilmas osutunud nii tähtsaks faktoriks kaubanduse ja tööstuse ajaloos, sai ka Eestis tõsiasjaks.

Meil oli selle asutuse järgi viimasel ajal eriline vajadus ja kuna meil nii tähtsa majandusala korraldamiseks, nagu seda on tööstus ja kaubandus, üldiselt väga vähe on tehtud. Nüüd tuleb kaupmeeskonnal ja töösturitel oma seaduslikkude asutuste ja esituse kaudu asuda seda suurema energiaga hooletusse jäetud põllu kündmisele.

Selle suure ülesande teostamiseks tunnustas Kaubandus-tööstuskoda muuseas möödapääsmatult vajaliseks oma ajakirja välja andma hakata, et selle kaudu Koja valijatega — Eesti kaupmehe ja töösturiga — astuda alalisse ja kõige tihedamasse ühendusse, neid Koja tegevusest võimalikult laias ulatuses informeerida ja kõigile tegevatele Koja liigetele ning asjatundlikkudele jõududele kaubanduse ja tööstuse alal võimaldada oma ajakirja veergudel kaupmehele ja tööstu-

rile eluliselt tähtsaid küsimusi valgustada ning arutada.

Peale laialise informatsioonimaterjali avaldamise ja kaupmehele ning töösturile tema igapäevses tegevuses tarviliste praktiliste küsimuste käsitamise seab „Kaubandus-tööstuskoja Teataja“, mis nüüdsest peale järjekindlalt kaks korda kuus ilmuma hakkab, endale ülesandeks selgitada kaubandus-tööstuse kohta väljatöötamisel olevaid seaduse-eelnõusid, ilmutada Koja ametlikke teateid, tuua igas numbris põhimõttelisi kirjutusi kaubanduse-tööstuse ja rahanduse alalt, käsitada merisõidu ning laevanduse küsimusi jne. jne.

Astudes esimese nr-iga lugejate ette, püsime kindlas lootuses, et kaupmehed ja töösturid teadliku huvi ja poolehoiuga koonduvad oma ajakirja ümber ja et kõik Koja valijad, kaupmeeste ning töösturite organisatsioonid kui ka nende üksikud liikmed ajakirja oma lahke kaastööga toetavad. Ainult sel teel suudab „Kaubandus-tööstuskoja Teataja“ oma tähtsa ülesande väärikselt täita. Toimetus.

Kaubandus-tööstuskoja esimesed päevad.

J. Puhk, Kaubandus-tööstuskoja esimees.

Kaubandus-tööstuskoja seadus võeti Riigikogu poolt vastu 11. detsembril 1924. a.

1925. aasta jaanuarikuu esimestel päevadel kinnitas kaubandus-tööstusminister Koja elluviimiseks moodustatud ajutise komitee, kelle ülesandeks oli töötada välja valimismäärused ja Koja

juhatuskiri, seada kokku valijate nimekiri ja viia läbi esimesed valimised.

Kaubandus-tööstuskoja valimised peeti 15. oktoobril ja 9. novembril 1925. a. pidas Koda oma esimese peakoosoleku, kus valiti Koja nõukogu ja juhatus, kuna Koja pidulik avamine oli 10. nõ-

vembril, missugust päeva tuleb lugeda ka Koja tegevuse avamispäevaks.

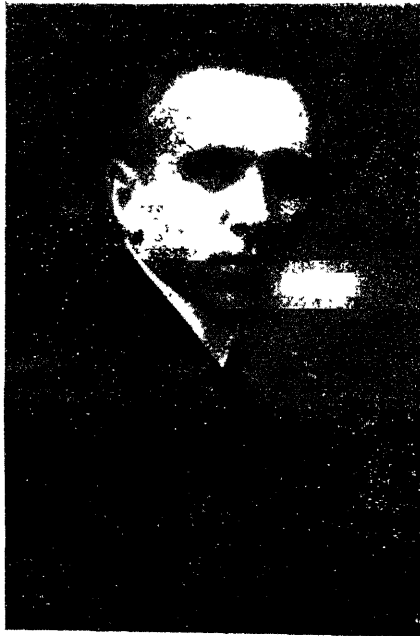
Nii on siis Kaubandus-tööstuskoda praegu kõigest kolm kuud, või teiste sõnadega, terve veerand aastat vana. Inimese elus tähendab see aeg mähkmeteajajärku. Asutuse elus, mille eluga inimese elueast mitu korda pikem tohib olla, on see aeg selleks võrratu lühike, et asutuse tegevusest saada mingit pilti või ülevaadet. Kui veel arvesse võtta, et Koda endale uualuse sai alles 1. detsembril l. a., tema ametnikkude ja töötajate personaal veel hiljem moodustati, siis peavist ka kõige nõudlikumale kodanikule selge olema, et Koda peale oma sisemise korraldustöö ja esimeste kiire iseloomuga küsimuste lahendamise kaugemale pole võinudki jõuda.

Kuid see ei tähenda veel, nagu poleks Koda oma ülesannete ulatusest ja vastutusest, mis tal Eesti kaupmees- ja töösturkonna ees kanda, aru saanud. Meil puudus tänini asutus, mis oleks olnud kaupmees- ja töösturkonna seaduslik esitus. Tallinna börsikomitee esitas ainult kitsamat ringkonda, Vabrikantide Ühisus, Kaupmeeste Liit ja Kesk- ning väiketöösturite Liit on samuti kitsamate ringkondade esitajajaks, kuigi need asutused meie kaubanduse ja tööstuse korraldamise alal paljugi tänuväärilist on korda saatnud ja veel rohkem korda saata püüdnud. Kuid kõik need asutused on

erased, nendest osavõtmine ei ole kellegi sunduslik, ja neil ei ole seepärast õigus kogu maa kaupmeeste, töösturite ja laevaomanikkude nimel üles astuda. Seda võib ainult Kaubandus-tööstuskoda kui kaupmeeste, töösturite, krediitasutuste ja laevaomanikkude omavalitsusasutus, mis töötab avalikõiguslikul alusel ja millest osavõtt kõigile neile kihtidele kohustuslik. Ja just seepärast, et meil seni kaupmeeste ja töösturite seaduslik esitus puudus, kuhjus aja jooksul palju põnevaid küsimusi, mis ootavad lahendamist, kuid millede lahendamise ei ole mitte ühe ega kahe kuu töö, vaid mis nõuab palju pikemat aega ja visa võitlust. Nimetame eriliselt iganevad õiguslikku korda ja praeguseid

guseid maksuseadusi, mis hädasti revideerimist nõuavad. Koda peab abiks olema riigikogule seadusandlikus töös ja omapoolt kaasa aitama, et uued seadused, mis eriti kaubandust, tööstust, kinnitus- ja krediitasjandust kui ka laevandust puudutavad, tuleksid ilmale sarnastena, et rahuldaksid neid ringkondi, kelle huvisid ja kohuseid nad normeerivad.

Kuid Kojal ei tule üksi seadusandlikus töös kaasa tömmata, vaid tal tuleb ka kõik oma jõud rakendada kaubanduse ja tööstuse sisemisele tervendamisele ja edendamisele. Meil puudub praegu äriettevõtete registreerimine, mis



J. Puhk,
Kaubandus-tööstuskoja esimees.

Lääne- Euroopa riikides juba kauemat aega maksvusel, meil ei ole tänini asutust, kust äriettevõtete krediitvõimete suhtes võiks saada õiglasi teateid; meil on vaja oma kaupmehi ja tööstureid rohkem organiseerida kui see tänini on sündinud, sest Koda võib ainult siis edukalt töötada, kui tal organiseeritud kogu selja taga; meil tuleb kodumaa tööstussaadustele välismaadel turgusid võita ja ärilist läbikäimist naaberriikidega süvendada, samuti tuleb elujõulise kesk- ja väiketööstuse toetamiseks leida teid ja abinõusid jne.

Nii on Kojal lõpmatu suur hulk ülesandeid.

Ülesannete rohkus ja vastutus, mis need enesega kaasa toovad, ei tohi aga meid heidutada. Töö rohkus peab enesega kaasa tooma ka tööõõmu. Ja kui meie oma praeguse majandusliku seisukorra võtame erapooletule vaatlemisele, siis näeme, et meil erilist põhjust kurtmiseks ja nurisemiseks ei ole: meie kaubandusbilanss on juba kauemat aega tublisti aktiivne, meie mark on pikemat aega püsinud stabiilsena, meie kesk- ja väiketööstus, mis Eesti oludele kohane, on tublisti edenenud. Tõsi, üks osa meie suurtööstust on langenud väga raskesse seisukorda, kuid see on paratamatu nähtus, sest need suurtööstuseettevõtted, mis praegu agoonias vaevlevad, ei olegi asutatud meie maa ja rahva tarviduste rahuldamiseks, vaid on koguni teistel põhimõtetel ellu kutsutud; on ka tõsi, et paljud meie kaubanduslikud ettevõtted, mis sõja- ja spekulatsioonipi

ajal endale alguse said, on kokku varisenud või on praegu kokkuvarisemisel, kuid ka see on paratamatu, — need ettevõtted ei olnud püsiva ja tõsise äri jaoks asutatud, vaid kiireks rikastumiseks.

Kaubandus-tööstuskojal ei ole põhjust oma esimestel elupäevadel langeda nukrusse. Seda lootusrikkamalt võime vaadata tulevikku, et riigivalitsus ja seadusandlik kogu meid meie õiglastes püüetes on lubanud toetada. Nii on riigivanem, härra J. Teemant, oma deklaratsioonis ära märkinud Kanut-Gildede varanduste üleandmise Kaubandus-tööstuskojale, ka on kaubandus-tööstusminister härra E. Vebermann Koja ettepanekute ja soovide suhtes näidanud üles heatahtlikkust, samuti rahaminister hra L. Sepp ja teised valitsuse liikmed. Riigikogu esimees andis juba Koja avamispäeval selle kõrge kogu ni-

mel, kelle esimeheks ta on, lubaduse, et riigikogu Koja kaastööd tevitama saab. Kuigi mõnel pool praegu veel Kaubandus-tööstuskoja vastu mittedöbralikult üles astutakse, siis tuleb see kanda nende ringkondade ja asutuste teadmatusse arvele, sest Koda pole jõudnud oma lühikese tegevuse ajal veel küllaldaselt näidata, et ta ei ole asutatud ega seisa valvel üksikute isikute ja kihide huvide kaitseks, vaid et ta, kaitstes Eesti kaupmeeste ja töösturite õiglasi nõudmisi, oskab väärihinnalt hinnata riigi- ja rahvamajanduse üldhuve.

Isamaa ja kodanikkude hea käekäigu toetajana ellu kutsutud, olgu Kaubandus-tööstuskojal kui asutusel, ja igal kaupmel ja töösturil veel eriti, püha püüetõsta Eesti rahvamajandust ja kindlustada seega Eesti iseseisvust.

Kaubandus-tööstuskoda ja rahaminister.

Alles hiljuti avas Kaubandus-tööstuskoda oma tegevuse, et vastavalt oma ülesannetele kaitsta kaubanduslikke ja tööstuslikke huve. Sellele tegevusele asudes leidis aga K.-t.-koda, et tal mitmesuguste, osalt ootamatute raskustega tuleb võidelda. On ju see ka loomulik, sest iga uue asutuse vastu on teatud umbusaldus, mida ainult ajajooksul võimalik ära kaotada. Peale selle ei ole aga ka valitsusasutuste poolt K.-t.-koja tegevusele niisugust vastutulekut leida, mis koja ülesannetele vastav oleks ja mis ka maksuvate seaduste põhjal iseenesest võimaldatud.

Nüüd on ka rahaministri ja K.-t.-koja vahel tekkinud konflikt, mida riigikohtul tuleb lahendada. Selle konflikti sisu on järgmine:

Kaubandus-tööstuskoja nõukogu, toetudes Kaubandus-tööstuskoja seaduse § 33 peale 11. detsembrist 1924. a. („R. T.“ nr. 148 — 1924. a.), valis oma koosolekul 28. detsembril 1925. a. kaubanduslikud esitajad ja oskondade ärimaksukomiteedesse. Sellest otsusest valimiste kohta teatati otsekoheste maksude peavalitsusele kui ka kõikide jaoskondade maksuinspektoritele. Juba enne seda pööras Kaubandus-tööstuskoja juhatus oma kirjaga 11. detsembrist m. a. otsekoheste maksude peavalitsuse poole palvega, Kojale teateid anda ärimaksukomiteede arvu, nende raioonide ja maksumaksjate esitajate

nimede kohta. Selle kirja peale tuli 11. jaanuaril s. a. otsekoheste maksude peavalitsuse poolt vastus, milles rahaministri resolutsioon 2. jaanuarist s. a. selle asja kohta üles on tähendatud. Selles resolutsioonis on öeldud, et vastavate maksuseaduste järele valib maksumaksjate esitajaid maksumiteedesse omavalitsusasutus ja selle korra muutmiseks puudub seaduslik alus. Küll võivat Kaubandus-tööstuskoda oma seaduse § 1 ja 2 järele pöörata vastava omavalitsuse poole, et olla abiks vastavate esitajate kandidaatide otsimisel. K.-t.-koda võivat praeguste seaduste põhjal oma esitaja määrata ainult ärimaksu peakomiteesse, börsikomitee esitaja asemele. Leides, et see resolutsioon seadustega kokkukõlas ei ole, andis Kaubandus-tööstuskoja juhatus põhjendatud vastuseletuse rahaministrile, kes oma kirjaga 26. jaanuarist s. a. selle peale teatas, et minister otstarbekohaseks peab, et uue seadusega vaielduse all olevad küsimused saaksid lahendatud. K.-t.-koja juhatus ja nõukogu leiavad aga, et esitajate valimise küsimus maksuvate seaduste põhjal täiesti selgesti otsustatud on, mille põhjal nõukogu oma istangul 29. jaanuaril s. a. otsustas selles asjas esineda kaebusega riigikohtus.

Rahaministri resolutsioon ei ole kokkukõlas nii K.-t.-koja seadusega 11. detsembrist 1924. a. kui ka ärimaksuseadusega.

Mis puutub K.-t.-koja seadusesse, siis on seal öeldud (§ 2, p. 5), et K.-t.-koja ülesandeks on muu seas: „kaubandus- ja tööstusesitajate valimine neisse valitsus- ja omavalitsusasutustesse, kus koosseisus niisugune esitus ette nähtud“. See määrus on kind-

Iga Kaubandus-tööstuskoja liige ning valija tellib endale „KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA TEATAJA“, et Koja tegevusest alaliselt informeeritud olla.



K. Päts,

Kaubandus-tööstuskoja nõukogu esimees.

lamal kujul ja üksikasjalisemalt ära seletatud sellesama seaduse määrusega, mis § 33. üles tähendatud. Seal on öeldud: „Kõigil neil juhtumistel, kus seadustes või nende põhjal välja antud määrustes on ette nähtud kaubanduse, tööstuse, krediitasutuste, kinnitusseltside või laevanduse esitajate osavõtmine valitsus- või omavalitsusasutuste koosseisudest, toimetatakse nende esitajate valimist Kaubandus-tööstuskoja poolt“. Lõpuks on veel K.-t.-koja elluviimise seadusega (11. detsembrist 1924. a.) kindlaks määratud see kord, kuidas tähendatud esitajad valitakse ning endiste esitajate asemele astuvad. Selleks ei ole muud tarvis kui et valitud esitajatest teatab Koda vastavatele asutustele, millega lõpevad seniste esitajate volitused (elluv. sead. § 8).

Oma resolutsiooni põhjenduseks on rahaminister ette toonud K.-t.-koja seaduse §§ 1 ja 2, millede järele tema arvates K.-t.-koda võivat pöörata vastava omavalitsuse poole, et olla abiks vastavate esitajate kandidaatide otsimisel. Kuid tähendatud seaduse määrused ei õigusta milgi viisil sarnast tõlgitsemist, mida nende määruste ligem vaatlemine otsekohe selgeks teeb. K.-t.-koja seaduse § 1. määrab ära K.-t.-koja eesmärgi üldiselt. Selle määruse järele on Koja eesmärk ühendada avalik-õiguslikul alusel kaubandus- ja tööstusaladel tegutsevaid isikuid nende üld- ning eritarviduste esitamise otstarbel ja valitsus- ning omavalitsusasutuste kõikikülseks toetamiseks viimaste peale pandud sellekohaste ülesannete täitmisel. Siit selgub, et Koda

ühendab oma liikmeid just nende esitamise otstarbel, selles seisavad Koja otsekohesed ülesanded ja nende ülesannete täitmisel peab ta andma kõikikülset toetamist valitsusasutustele. Kui seaduse sõnade järele see tema ülesanne on, mis ülesannet ta ühtlasi täitma peab, siis tähendab see, et Kojal ka õigus on kõiki neid abinõusid tarvitusele võtta, mis tema ülesannete hulka käivad. Koda on aga kohustatud oma tegevusega valitsusasutusi toetama sellega, et ta oma esitajaid nende asutuste tegevusest osavõtmiseks volitab niipalju kui see tegevus neid alasi puudutab, millede avalik-õiguslikuks esitajaks Koda ise on loodud.

Samuti ei anna rahaministri resolutsioonile mingit toetust ka Koja seaduse § 2. Selle paragrahvi 12 punktist võiks asja kohta käia ainult punkt 1. Selles punktis on öeldud, et Koja ülesandeks on (muu seas): „valitsus- ja omavalitsusasutustele oma arvamiste ja soovide teatamine kaubanduse ja tööstuse tarviduste ja vastavate seaduste kavade kohta“. Et aga maksuasutustes kaubanduse ja tööstuse „tarvidusi“ ülepea ei arutata, on täiesti selge, millepärast terve see punkt asja kohta käia ei või. Peale selle on aga arvamiste ja soovide teatamine üks Koja spetsiaal-ülesannetest, kuna teised ülesanded, muu seas ka esitajate valimine (p. 5), selle paragrahvi teistes punktides üles on loetud.

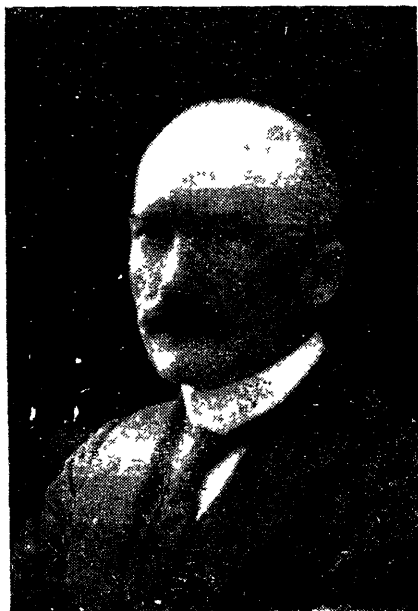
Kui nüüd pöörda ärimaksuseaduse läbivaatamisele, siis tuleb küsida, kas on K.-t.-koja seadus kaubandusliikude esitajate valimise asjus ärimaksuseadusega kokkukõlas? Selle küsimuse peale tuleb jaatavalt vastata järgmistel põhjustel:

Ärimaksu seaduse § 421 määras, et ärimaksu jaoks komisjonide liikmed valitakse maksujate hulgast: jaoksandades, millede raioon piirub üksnes linnaasundusega — linnavolikogu poolt, kus aga on olemas börsikomitee, siis pooleks linnavolikogu ja börsikomitee poolt, jaoksandades aga, kus ei ole linnaasundusi — maakonna nõukogu poolt. Et need „maksjate“ hulgast valitud isikud just kaubandusliikud esitajad olid, selles võis vaevalt kahtlust olla. See seaduse määrus, samuti ka ärimaksuseaduse § 419 ärimaksu komisjonide koosseisu kohta, muudeti seadusega 9. märtsist 1923. a., missugune seadus meie küsimusesse tõi täielise selguse. Muudetud seaduse § 419 ütleb selgesti, et ärimaksu komiteedesse kuulub, peale teiste liigete, ka kuus maksu maksjate hulgast valitavat „esitajat“. Sama seaduse § 421 määrab aga, et jaoksonna ärimaksukomitee liikmed maksu maksjate hulgast valitakse kõik linnavolikogu

poolt nendes jaoskondades, kuhu ainult linn kuulub, ning nimetab neid valitud isikuid edaspidises tekstis „esitajateks“. Kahtlust ei ole, et need maksjad ja nende esitajad peavad olema kaubandusliikude ettevõtete omanikud, ja et üldine esitus on läinud K.-t.-koja kätte, kelle kätte on usaldatud ka nende „esitajate“ valimine, millest selgub, et ühtlasi sellega ka linnavolikogude ja maakonna nõukogude volitused nende valimise asjus ära on langenud.

Nendel põhjustel leiab K.-t.-koda, et rahaministri resolutsioon seadusega kokkukõlas ei ole.

Nagu sellest näha, tuleb riigikohtul kaudsel teel otsustada, kas praegu maksev ärimaksukomiteede koosseis on seaduslik ilma K.-t.-koja esitajate osavõtuta ja kas ei ole rahaministri otsus mitte vastolus nende seaduseäärustega, mille põhjal K.-t.-koda ellu on kutsutud. Küsimus nõuab rutulist otsustamist, sest vastasel korral võib kõik meie maksustamise-aparaat, niipalju kui see ärimaksusse puutub, sassi minna.



M. Hurt,
Kaubandus-tööstuskoja direktor.

Ärimaksuseaduse muutmise küsimus riigi majandusnõukogus.

Riigi majandusnõukogu koosolekul 8. veebruaril tuli arutusele ärimaksuseaduse muutmise küsimus. Juba 1924. aastal võeti see küsimus üleriikliku Kaupmeeste Liidu algatusel üles ja riigi majandusnõukogu moodustas erikomisjoni, mis Kaupmeeste Liidu poolt esitatud märgukirja üksikasjaliselt läbi vaatas ja ettepannud muudatuste ja paranduste kohta seisukoha võttis. Erikomisjon lõpetas 1925. a. suvel oma töö. Nüüd tulid erikomisjoni poolt vastuvõetud ja heakskiidetud otsused ja sooviavaldused riigi majandusnõukogu üldkoosolekul arutusele.

Riigi majandusnõukogu võttis ärimaksuseaduse suhtes järgmised sooviavaldused vastu:

I.

Ettevõtted, mis oma tööstusasutuse juures ainult oma ettevõttes valmistatud kaupu müüvad, maksustatakse kui tööstusettevõtted.

Lisa-ärimaksu alla 200 marga ei võeta.

II.

Utelt avatavatelt ettevõtetelt, mis avamise aastal ainult mõned kuud tegutsenud, võetakse ärimaksu ainult nende kuude eest, mil äri töötanud; tähendatud ärimaks nõutakse uelt ärit sisse järgmisel aastal hariliku aastamaksuna.

Ühes sellega annulleeritakse 2. mai 1916. a. ärimaksuseadus.

III.

Mitteavalikule aruandmisele kuuluvate ettevõtete vastulausete arutamise juure kutsutakse maksja seletust andma, nagu see tulumaksu juures sünnib. Maksja ilmumine ei ole kohustatud.

IV.

Ärimaksuseaduse § 432 tuleb muuta selles mõttes, et maksumaksjatele jääks õigus eksper-tide läbi oma puhaskasu kindlaks teha.

V.

Ärimaksuseaduse § 519 p. 1 lit. a tuleb muuta nii, et tasu isikutele, kes kuuluvad ettevõtete kõrgemasse administratsiooni, on lubatud maksa 180.000 mk. kuni 600.000 mk. aastas ühe isiku peale, ettevõtte suuruse järele, ja nõnda, et selle vajaduse peale minev summa aastas ei tõuseks mitte üle 12½% ettevõttele kuuluvast põhikapitalist. Ettevõtete suuruse tabel, mille järele tasu suurus arvatakse, tuleb rahaministri poolt Kaubandus-tööstuskoja ettepanekul iga aasta välja kuulutada.

Balti puuvilla ketramise ja kudumise vabrik, a.-s.

Tallinn, Eesti

Telegraaf: „Cotton“, Telefon: Juhatus 24-28, vabrik 1-48, 37-34.

Vabrik: Kopli tän. Nr. 21, Tallinn. Juhatus: Suur Karja t. Nr. 13, Tallinn. Laod: Tallinn, Suur Karja tän. Nr. 13. Riia, Gr. Sünderstrasse Nr. 12. Kowno, Schlosserstrasse Nr. 2-a. Stockholm, Baltiska Textil A/B. Sveavägen 34-36. Helsingfors, Regeringatan 14

Tööliste arv: umbes 2200 inimest. Kangrutelgi 2000. Ketrusvärtnaid 69960.

Produksioon: Puuvillariie igasugust seltsi — toores, pleegitud, värvitud; sukalõng korrutatud, korrutamata, toores, pleegitud ja värvitud; vatt; vitselpael. Eksport: Kõikidesse maailma riikidesse. Aastane produktsioon: Puuvillariiet umbes 14.200.000 meetrit, korrutatud lõnga umbes 100.000 klgr., vatti umbes 75.000 klgr.

Sindi kalevivabriku ühisus,

endine Wöhrmann ja Poeg.

Vabrik: Sindi, Pärnu lähedal. Juhatus; Tallinnas, Suur Karja tän. 13, telef. 5-75 ja 22-29. Ladud: Tallinnas, Suur Karja tän. 13, telef. 2-41, 24-66, 31-02 ja 31-58. Riias: Grehzineeku iela 12 ja Kownos: Schlosserstr. 2-a.

Villatööstus:

15000 ketruspooli — 300 kangrutelge. Kalevid sõjaväelastele ja eraisikutele: meeste- ja naisterahvastele — ülikonna- ja palituriided. Voodivaibad. Suurrätikud.

Puuvillatööstus:

Pleekimine, värvimine, trükkimine, merserisatsioon. Kalevivabrik asutatud 1834. aastal. Puuvillatööstus 1919. aastal.

Auhinnad:

Kõrgemad auhinnad: Suured kuldaurahad Tallinnas 1921. ja 1922. a. Riigikullid ülevenemaalistel väljanäitustel 1841., 1882. ja 1896. a. Aumärgid Londonis, Pariisis ja mitmetel Venemaa väljanäitustel.

Kesk- ja väiketööstuse toetamiseks.

K.-t.-koja juhatus esitas 2. veebruaril s. a. kaubandus-tööstusministrile järgmise märgukirja:

„Meie kodumaa kesk- ja väiketööstus on osutunud tähtsaks faktoriks meie rahvamajanduses. Ta on suutnud kohaneda meie turu nõuetele ja valmistada oma saadusi ka ekspordiks, andes tööd ja ülespidamist paljudele, peaaeglikult õppinud töölistele. Kuid kesk- ja väiketööstuse edukat arenemist takistab väga tunduvalt tarvilise tegevuskapitali puudumine, iseenamane kannatavad tegevuskapitali puuduse all väga paljud kesk- ja väiketööstusettevõtted, mis oma saadusi ainult hooajal realiseerida saavad. Hooajal ei jõua aga ettevõtted, õppinud tööliste ja sellekohase sisseseade puudumisel, kõiki tellimisi täita, veel vähem üldist turu nõudmist rahuldada. Hooajal töötamise järeldus on: 1) hooajal peab õppinud töölistele kõrgemat tasu maksma, mille järeldusel Eesti tööstusvalmistused sagedasti kallimad on kui väljamaalt sisseveetud kaup; 2) vaikselt tuleb töölistele lahti lasta, selle tagajärjel on tööliste keskmine aastapalk väiksem kui välismaal; 3) tööpuudus kordub iga aasta hooajal järjekindlalt.

Kuna müügihooajaks meie ettevõtted tegevuskapitali puudumisel lattu kaupa valmistada ei saa, turu nõudmisi aga lühikese ajaga võimatu on täita, veetakse suurel määral sagedasti isegi alaväärtuslikku kaupa sisse ja tarvitaja, kes küll kodumaa saadusi eelistab, on sunnitud neid ostma.

Nii on meie arvates küllaldaselt põhjusi, et just riigi- ja rahvamajanduse huvides kodumaa kesk- ja väiketööstust tuleks toetada odavaprotsendilise ja pikaajalise laenuga, andes seega ettevõtjatele võimaluse oma töökodasid tarviliste valmistusabinõudega varustada ja kaupu, mille minek turul kindlustatud, lattu valmistada. Praegune kõrge diskonto protsent ja üldine rahakriis aga ei luba meie kesk- ja väiketöösturitele pangalaenu tarvitada, sest see teeks nende tööstusvalmistused seevõrra kalliks hinnas, et neid siseturul väljamaa kaupade võistlusel võimatu realiseerida, veel vähem välismaile eksporteerida.

Seda ministrile ette kandes, palub K.-t.-koda võtta kaalumisele, kas ei oleks otstarbekohane kesk- ja väiketööstuse toetamiseks, mis K.-t.-koja arvates meie oludes elujõuline, riiklikkudest summadest teatavat fondi asutada, millest mainitud tööstuse toetamiseks töösturitele pikemaajalisi 9-kuulisi laene 6% anda.“

Edasi tähendatakse märgukirjas, et selle küsimuse praktiline teostamine raske on ja põhjalikku kaalumist nõuab, kuid K.-t.-koja arvates ei võiks selles olla siiski äravõitmata takistusi, seda enam, et see on sihitud ühe tähtsama rahvamajanduse haru toetamiseks. K.-t.-koda palub ministrit Koja ettepaneku kohta oma põhimõttelist nõusolekut anda ja asja lähemaks korralduseks oma algatust mitte keelata, samuti palutakse, et selle küsimuse laialisema arutuse juure Koja esitajad kutsutaks.

Kaubandus-tööstuskoja sektsioonid.

II sektsioon.

R. Berendsen, Kaubandus-tööstuskoja nõunik.

Kaubandus-tööstuskoda on oma asutamiseadusega jaotatud 6 sektsiooni. I sektsioon — pangad ja kinnitusseltsid, II sektsioon — suurja keskkaubandus, III sektsioon — väikekaubandus, IV sektsioon — suurtööstus, V sektsioon — kesk- ja väiketööstus ja VI sektsioon — laevandus. Iga sektsioon otsustab küsimused, mis puutuvad ainult tema huvidesse, peaaegu iseseisvalt, kuna otsuste teostamine sünnib Koja juhatuse kaudu. Nii läheb Eesti K.-t.-koda oma koosseisu poolest Lääne-Euroopa kaubanduskodadest märksa lahku, sest ta kujutab enesest just kui 6 üksiku koja liitu, kelle tegevuse üldiseks juhtimiseks ja üldküsimuste otsustamiseks ühine juhatus ja nõukogu.

Jättes kõrvale teised sektsioonid, vaatleme käesolevas kirjutuses II sektsiooni koosseisu ja neid lähemaid ülesandeid, mida II sektsioon oma lähemasse tegevuskavva üles võtnud.

Koja asutamiseaduse järele koosneb iga sektsioon 20 liikmest ja 10 kandidaadist.

II sektsiooni liikmeiks on praegu järgmised kaupmehed:

- 1) Henrich Gutkin, Tallinnast,
- 2) Peeter Luksepp, Tartust,
- 3) Jakob Lepik, Valgast,
- 4) Mart Jänes, Tartust,
- 5) Rupert Domberg, Tallinnast,
- 6) Aleksander Ruuben, Tartust,
- 7) Joachim Puhk, Tallinnast,
- 8) Adalbert Wirkhaus, Tartust,

- 9) Georg Tannebaum, Pärnust,
- 10) Walfried Schneider, Tallinnast,
- 11) Voldemar Prii, Tallinnast,
- 12) Johannes Kruus, Tallinnast,
- 13) Johannes Janson, Tallinnast,
- 14) Max Abramson, Tallinnast,
- 15) Hermann Jürgens, Viljandist,
- 16) Arthur Olev, Narvast,
- 17) Oskar Pedriks, Rakverest,
- 18) Alfred Meomuttel, Petserist,
- 19) Reinhold Tofer, Tallinnast,
- 20) Karl Bergmann, Kuresaarest.

Sektsiooni büroos (juhatuses) on hra W. Schneider — esimees, hrad R. Tofer ja V. Prii — esimehe abid. Nende asemikkudeks hrad A. Olev ja M. Jänes. Sektsiooni sekretäriks ja nõunikuks R. Berendsen.

II sektsiooni lahendamisele kuuluvad küsimused, mis puutuvad meie suur- ja keskkaubanduse huvidesse. Neist tuleb eeskätt nimetada ärimaksude ja tollide küsimusi. Nagu teada, annab meie suur- ja keskkaubandus just kõige suurema osa (väikekaubandusega ja tööstusega võrreldes) ärimakse, seepärast on iganeud ja paljusis suhteis ebaõiglane ärimaksuseadus suur- ja keskkaubandusele rohkem tunduv kui vahest teistele ärialal tegutsevaile kihtidele. Eeltööde tegemine selle vananenud seaduse muutmiseks on seepärast ka II sektsiooni esimeseks kiireks ülesandeks.

Maksev tolliseadus on annud paljudel kordadel kaupmeestele tõsist põhjust kaebamiseks. Nimitelt võib selle seaduse järele ka väikesi riide- lõikeid, üksikuid suka- ja kindapaare jne, kui see väljamaa kaup ja tollimärkidega varustatud ei ole, lugeda salakaubaks, mis konfiskeeritakse ja mille eest kaupluseomanikule kõrge tollitrahv peale pannakse. Neid juhtumisi on olnud palju ja mitmed kaupmehed on saanud rängasti kannatada. Selle seaduse muutmiseks on II sektsiooni poolt vastav parandus välja töötatud ja Koja poolt riigikogule esitatud. Tuleb ära oodata, missugusele seisukohale riigikogu selles asjas asub.

Keskmete puhtakasuprotsentide klassifikatsioonitabeli läbivaatamiseks on II sektsiooni poolt Tallinnas peetud mitu koosolekut, samuti ka teistes linnades. Väljatöötatud materjal on esitatud Koja juhatusel edaspidiseks korralduseks.

Meie kaubanduse korraldamiseks on hädasti tarvis, et kõik äriasutused oleksid K.-t.-koja juures registreeritud. Kahjuks puudub praegu aga vastav seadus, mille järele äripidajad oleksid kohustatud oma ettevõtteid registreerima. II sektsiooni ettepanekul on Koja juhatusel ülesandel

Koja juriskonsult asunud vastava seaduseelnõu väljatöötamiseks.

Kõikidest Koja juure moodustatud komisjonidest on II sektsiooni esitajad alati osa võtnud. Tähtsamad neist komisjonidest on majanduspoliitiline ja juriidiline komisjon. Esimese komisjoni esimeheks on hra R. Tofer II sektsioonist, teise komisjoni abiesimeheks II sektsiooni liige hra H. Gutkin. Riigimajandusnõukogust võtavad osa II sektsiooni liige hra J. Puhk ja nõunik hra R. Berendsen.

Kogu K.-t.-koja tegevusest langeb suur osa just II sektsiooni õlgadele. Aga niisama nagu Koda ise, alles vaevalt veerand aastat vana, on noored ka tema sektsioonid, nende seas ka II sektsioon. Ülesanded on suured ja kaugeulatavlikud, ühe-kahe kuuga ega ka ühe aastaga ei ole võimalik neid kõiki teostada. See nõuab pikka tööd ja püsivust. II sektsioon on aga kindel, et käsikäes töötades Koja juhatusel ja nõukoguga kui ka Koja teiste organidega aja jooksul korda läheb oma valijate õigustatud nõudmisi rahuldada, seda enam, et meie veendunud oleme lootuses, et arusaaja Eesti kaupmeeskond meid meie töös heatahtlikult toetab.

IV sektsioon.

asub 2. jaan. saadik Pikal tän. nr. 45, kolmandal korral, tel. 33—76. Nõunikuks ja sekretäri k. t. K. Mauritz, kes ühtlasi Koja esitajaks riigi majandus-, tolli-, tööstus-nõukogudes, kuld-bilansi kontrollkomisjonis ja tööandjate esitaja kinnituse-nõukogus, peale selle veel osa võtab rohkearvulistest juhuslikkudest komisjonidest ja nõupidamisest.

Põlevamateks päevaküsimusteks sektsioonil on: juriidiliste isikute maksustamine, kuld-bilansi seaduse käsitlemine, haiguskindlustuse seaduse muutmise, liikumata varanduse maksu ühtlustamine, statistiliste andmete kokkuseadmise koorma kergendamine. Nende küsimuste lahendamine ei sünni sekts. seinte vahel, vaid mujal. Sektsioonil tuleb valvel olla, et tarviline töö vastavates riigiasutustes seisma ei jääks ja nii tehtud saaks, et ta tööstuse huvidele vastaks.

Juhuslikkudest ülesannetest oleks nimetamiseväär Vändra klaasivabriku palve rahuldamine temale abiks olla vabriku maa ja hoonete tagasisaamises põllutöoministeeriumilt. Asjaolu on järgmine: Vändra klaasivabrik, mis asutatud saja aasta eest (1827. a.) kuulstate Vändra metsade piirkonnas, kaugel igasugustest ühendusteedest, on oma pika ea vältusel metsikust kohast üles harinud ligi 150 tiinu kultuurmaad, koondanud enda ümber hea kogu töölisi ühes perekondadega, asetanud neid vabriku hoonetesse, arvu jä-

rele 45, ja töötanud ise võrdlemisi rahuldavate tagajärgedega, kasutades ära ümbruskonna metsasaadused, mis koha kauguse tõttu turule ei pääsenud. Mingisugusel majanduslikul põhjusel nimetati koht 1914. a. rüütlimõisaks ja kuulus sellepärast 1920. a. riigistamisele. Tungivate palvete peale jäeti maa ja hooned esialgu vabriku kasutada. Mitme ministeeriumi poolt anti lootust olukorda kindlustada ja õhutati vabriku moderniseerimist riigi majanduse tõstmise ja valuuta kokkuhoidmise huvides. 1924. a. pidi vabrik riigilt tema enese käest võõrandatud inventaari $\frac{1}{2}$ milj. marga eest tagasi ostma ja 1925. a. dikteeriti temale leping 12 a. peale, mille järele rent maa eest endisega võrreldes 10-kordseks tõsteti, hoonete kasutamist piirati, ära võttes tallid, puukuurid, kanakuurid jne. ja kohustus peale pandi võimatu lühikese aja sees kalleid katuseparandusi läbi viia jne. Huvitav on veel tingimine, et vabrik hoonete tule vastu kinnitama peab, tulekahju korral riik kinnitusraha ära võtab ning end ei kohusta hooned uuesti üles ehitama.

Ka küttematerjali saamisel tekkis suuri raskusi. Kui vabrik esimestel riigistamise aastatel oma endisest metsast puid normaalingimustel osta võis, pidi ta 1923. a. sügisel seda oksjoni kaudu tegema. Sügisel esimest oksjoni tulemust ei kinnitatud, teiskordsel oksjonil langes raiumisele kuuluv metsatükk jällegi vabriku kätte, kuid enne kui tarviline kinnitus ülevalt poolt tuli, oli keegi naabruses olev metsaülesostja kõrgemat hinda pakkunud, kinnitus jäi saamata, ning vabrikul puud raiumata. Mõnekuulise ootamise järele selgus, et vahelehtunud ülesostja nõutava 10% käsiraha maksmata jätnud ja seepärast temale metsatükki ei antud. Ka vabrikule jäi ta saamata. Metsa ülestöötamise aeg oli mööda läinud ja vabrik sunnitud vahelkauplejatelt suurte kaotustega puid ostma.

Valitsuse poolt riigikogule esitatud maaseaduse täiendamise seaduse muutmise seaduse § 7 põhjal on vabariigi valitsusel õigus maal asuvalle tööstuslikele ettevõtetele riigistatud maast põllutööministri ettepanekul tarvilised maa-alad tagasi anda.

Toetudes sellele §, palus sektsioonibüroo K.-t.-k. juhatust astuda samme, et vab. valitsus oma õigust Väandra klaasivabriku asjus võimalikult laiemas ulatuses tarvitaks.

K. M.

Laevasõidu-sektsioon.

Kaubandus-tööstuskoja laevasõidu-sektsioon on juba oma tegevust alanud.

Sektsiooni eesmärgiks on olla valvel meie kodumaa laevasõidu ja meriasjanduse huvide kait-

seks ning niisuguste tingimuste ja olukorra loomiseks, mis järeldaks edu ja arenemise võimalusi sel tähtsal majandusalal. Selleks on sektsioonil seaduse järele Kaubandus-tööstuskoja kaudu suured võimalused.

Sektsioon vaatab seejuures oma ülesande peale õige laialdaselt, pidades meeles, et meie kodumaa laevasõidu arenemine peab minema käsikäes teiste majandusaladega, peab arvestama meie võimetega.

Sektsiooni seisukoht on, et laevasõidu ala ei käsitä mitte üksi kaubalaevade küsimusi, vaid ka kõiki teisi, mis ühenduses sellega otsekoheselt või kaudsel teel, nagu — sadamate korraldamine ja valitsemine, meriteede korraldamine (tulitornid, merimärgid, jäämurdmine, signalisatsioon, ilmateated), laevavedude ja raudteevedude koostöö ühes raudteede väljaarendamise ja tariifide poliitikaga, kodumaa saaduste turule toimetamine hõlpsamal viisil, jne., jne.

Vastavalt sellele on sektsiooni tegevus õige laialdane ja mitmekesine, samuti kui laialdased on ka need alused, millel peaks põhjenema meie kodumaa merisõidu ja laevanduse arendamise poliitika.

Sektsioon näeb, et nende ülesannete täitmiseks on soovitav ja tarviline, et sektsioon töötaks käsikäes ja kõige ligemas ühenduses vastavate tegelikkude ringkondadega, esimeses järjekorras aga kodumaa laevaomanikkudega, kelle laevad sõidavad meredel või sisevetel. Ainult sarnane tihe ühendus suudab luua sektsioonile tugeva tegelise aluse, andes võimalusi puutada kokku kõikide küsimustega, mis ülal loetletud, võttes arvesse, et laevaomanikul nendega elus alaliselt tuleb tegemist teha.

Kuna sektsioonis ühineb terve laevaomanikkude pere, kelle tegevus teatava pitseri vajutab ka sektsiooni tegevusele, siis on hädavajaline, et kõikide puuduste ning hädade kõrvaldamiseks, selgituste saamiseks, tülide lahendamiseks jne. eestkätt tuleb pöörduda laevasõidu-sektsiooni poole, kes sellest juba vastavad järeldused teeb ning tarvilised sammud astub. On aga tegemist kohalikkudes raioonides küsimustega, mis puudutavad mitmeid laevaomanikke (nagu: kohalikkude sadamaolude lahendamine, maksud, laevaomanikkude ühistöö jne.), siis tuleb enne küsimus kohal omavahel läbi kaaluda ning siis alles ühiselt sektsiooni poole pöörduda.

Seetõttu peaks iga Eesti laevaomanik oma enese huvides pidama kõige tihedamat kontakti laevasõidu-sektsiooniga, pidades meeles, et ainult ühistöö kaudu on võimalus luua seda tugevat alust, mille peale meie võime rajada oma laevasõidu tuleviku,

NARVA KALEVI MANUFAKTUUR

END. PARUNA L. V. STIEGLITZ'IKALEVIVABRIK

LADU JA ENGROSMÜÜK:
TALLINNAS, JAANITÄN. 11

TEL. 13-84 JA 24-58

VALMISTAB:

villaseid peenemaitselisi moodsaid meeste- ja naisterahva ülikonna-, palitu- ja kostüümiriideid suures valikus. Sõjaväelastele teenistus- ja esitusvormiriideid. Kaitseliitlastele ülikonnakalevit, diagonaalriiet ja palituriiet. Saada kõigis kodumaa paremais riideärides ja rätseppadelt.

Tarvilised sammud meie kaubalaevastiku seisukorra lahendamiseks.

Riigi majandusnõukogus oli arutusel meie kaubalaevastiku arendamise küsimus, kus peeti uldiseid läbirääkimisi majandusnõukogu erikomisjoni poolt tarvilikuks arvatud sammude kohta meie laevastiku raske seisukorra lahendamiseks.

Erikomisjoni tööst võtsid osa: alalised liikmed: rkl. M. Martna (esimees), rkl. E. Masik (aruandja), rkl. J. Luur (sekretär), rahaministeeriumi esitajad härrad P. Öpik ja Olbrei, kaubandus-tööstusministeeriumi esitaja härra A. Gutman, teedeministeeriumi esitaja härra ins. Leppik, Tallinna börsi-komitee esitaja härra E. Rosenvald; eksperdid: Eesti Panga esitaja dir. J. Kukk, otsekoheste maksude peavalitsuse esitaja härra Wilken, laevaomanikkude ühise esitaja härra H. Neuhaus, laevasõidu edendamise seltsi „Laevandus“ esitaja härra O. Treilmann, laevasõidu ameti esitajad härrad Grossholm ja Kalkun, Balti päästeseltsi esitaja kapt. Klaar. Erikomisjoni töö tulemused on järgmistes teistes kokku võetud:

1) Laevaomanikke tuleb soodustada kergendatud riigimaksude kaudu.

Selleks tulevad laevaomanikud vabastada ärimaksudest ja sellele järgnevalt lisaärimaksust, nagu see oli endise Vene korra juures, laiendades seda ka sisevete laevasõidu peale.

2) Laevasõidus ettetulevad toimingud tulevad tempelmaksu suhtes rajada samale alusele kui harilikult välismaadel kasitlusele.

Eriti tuleb:

- vabastada tempelmaksust laevade veolepingud, jättes neid sama aktimaksu alla kui laeva konossamendid;
- vabastada tempelmaksust kõik laeva kulu arved, mis tehtud välismaadel;
- laeva hüpooteegi ja ostu-müügi lepingu tempelmaksu vähendada minimaalsummani.

3) Pankadest laevade peale antava laenu % ei või olla üle 6%.

Laenu tagasinõudmine peaks sündima võimalikult laevade amortiseerimise piirides.

4) Laevade ehitamiseks kodumaal, ostmiseks välismailt või kapitaalseks ümberehitamiseks tuleb asutada riikline laenu fond.

Fondist tuleb anda laenu laevade kindlustusel kuni 50% laeva tegelikust väärtusest, kuni 12 aastani, 5% aastas.

Vastav laenu fondi seadus tuleb kiires korras teostada ning fondi eelarve korras subsideerida, ka 1926. a. eelarvesse vastav summa võtta.

5) Arvesse võttes kindlate posti-, prahi- ja

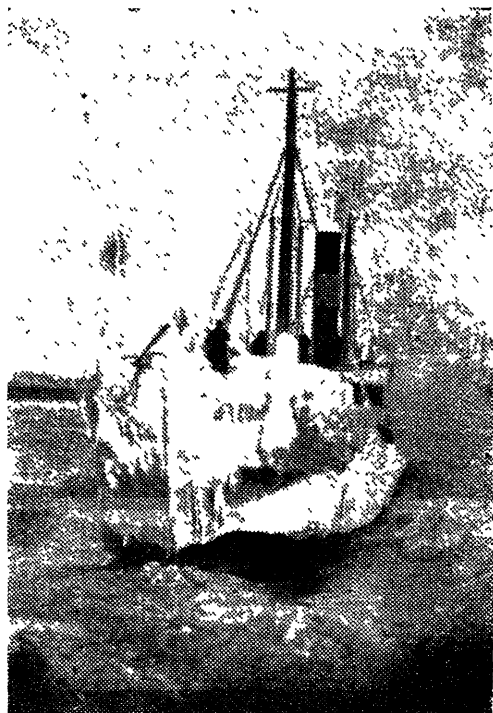
reisijateliinide tähtsust kodu- ja välimaa sadamate, samuti kodumaa sadamate vahel, tuleb toetada teatavate liinide tootamise võimalust, eriti välisvõistluse või liinide sissetootamise ajal, selleks iga aasta tarvidust mööda vastavad toetussummad määrates ja toetusfondi seadust teostades.

6) Laevasõit ja kaubalaevastik tuleb teha alluvaks kaubandus-tööstusministeeriumile.

7) Kodumaa transpordi küsimuse lahendamisel panna erirõhku meritranspordi võimaluste ärakasutamise peale kõikides Eesti rannades, samuti sisevetes.

a) Selleks tootada välja uhtlane kava rannasadamate ja veeteede kordaseadmiseks ja täiendamiseks. Esimeses järjekorras aga oleval sadamad korda seada, ühtlaselt süvendada, laduruumid ja reisijate ruumid ehitada.

b) Sadamate sisseseadmise ja valitsemise ning kaubandusliikudes küsimustes võimaldada kaasa töötada kohalistel omavalitsustel ja eriti Kaubandus-tööstuskogjal.



Laev paksu jääkorra all talvel merelt tulles.

Miks ei tuleks Esimese Rahvusvahelise Töökongressi poolt Washingtonis vastuvõetud tööstusettevõtetes tööaega kaheksa tunniga päevas ja neljakümne kaheksa tunniga nädalas piirava konventsiooni eelnõu ratifitseerida.

Tööpäev on Eestis praegu tegelikult 8-tunniline ja töönädal 48-tunniline, õieti 47, sest suuremalt osalt töötatakse meie ettevõtetes laupäeviti 7 tundi; seepärast ei tooks esimese rahvusvahelise töökongressi poolt Washingtonis vastuvõetud tööstusettevõtetes tööaega kaheksa tunniga päevas ja neljakümne kaheksa tunniga nädalas piirava konventsiooni eelnõu ratifitseerimine riigikogu poolt mingisuguseid muudatusi suures osas tööstustes.

Vabariigi valitsuse seletuskirjas konventsiooni kohta on üles loetud mitmed põhjendused, mida riigid selle konventsiooni ratifitseerimise vastu on ette toonud. Tööstusnõukogu arvates ei tuleks seda konventsiooni mitte ratifitseerida.

Meie seisukohalt ei ole konventsiooni ratifitseerimine järgmistel põhjustel soovitatav:

Eestis on terve rida tööstusi, kus ainult seosoni ajal töötatakse, need on: turbatööstus, pae-murrud, lubjatööstus, gipsitööstus ja kaevandus, tsemmentkaupadetööstus, telliskivitööstus, savitööstus, kiviraiumisetööstus, põllutööriistade parandamise tööstus, mehaanikatööstus (osaliselt), keskkütte ja veevärgi sisseseadmise ja parandamise tööstus, elektrivalgustuse sisseseadmise tööstus, sepatööstus (osaliselt), plekisepatööstus (katusekatmine), tooreslina ümbertöötamise tööstus, linaõli- ja värnitsatööstus, tollasepa töökojad, metsatööstus ja saeveskid, katusepapi-tööstus, kalatööstus, piima ümbertöötamise tööstus, tärklisevabrikud, piiritusevabrikud, karastavate jookide vabrikud, puuviljasiirupi-, veini-, marjaekstrakti- ja konservitööstus, ehitustööstus ja maalritööstus.

Suuremalt osalt kestab töö ülesloetud ette-

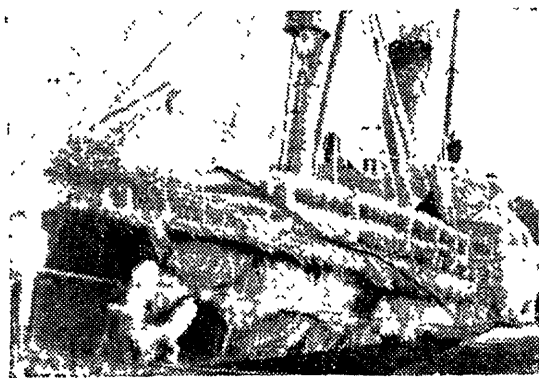
võtetes aasta jooksul mitte rohkem kui 3—6 kuud. Töölised, kes nendes ettevõtetes töötavad, ei ole seepärast kogu aasta tööd, vaid peavad sagedasti kuudekaupa tegevuseta olema. Nende tööstuste ja tööliste sissetulek ei ole ja ei saagi olla 8-tunnilise tööpäeva juures nii suur, et ka töö vaheajaks natuke raha järele jääks, sellepärast tuleb hooajal pikema tööpäevaga leppida. Ratifitseeritakse konventsioon, siis ei suudaks ülesloetud ettevõtted hooajal kõiki tellimisi ja ülesandeid täita. Kuna konventsiooni ratifitseerimisega meie töölistel võimalus kaob hooajal pikema tööpäeva abil ka vaikseks ajaks teatava määranis ülespidamist teenida, muutub isäranis õppinud tööliste seisukord veel raskemaks kui praegu. Vaiksel ajal takistab tööd meie kliima, võimalus hooajal pikema tööajaga enesele ka vabaks ajaks ülespidamist teenida võetakse konventsiooni ratifitseerimisega ära.

Konventsiooni ratifitseerimise üheks järelduks oleks meie tööliste tööoskuse langemine. sest selleks, et aasta jooksul mõni kuu tööd leida, ei peaks kellelegi meelitatav olema pikemat aega ametit õppida. Meil on kahjuks juba praegu välja kujunenud seisukord, et õppinud tööliste palk hooajal võrdlemisi kõrge, mis oma mõju saaduste hinna kohta avaldamata ei jäta, kuna õppinud tööliste keskmine aastapalk madalam on kui mustatöölise palk; arusaadavalt vähendab see asjaolu huvi ametit õppida.

Tööoskuse langemine on tõsine hädasoht rahvamaajandusele, seepärast tuleks meil kõigi abinõudega selle vastu võidelda, tuleksid kõik otsekohesed ja kaused mõjud ja põhjused kõrvaldada, mitte aga neid juure soetada.

Ilmastiku soodsaid võimalusi tuleb nendes ettevõtetes ära kasutada tööaja pikendamise läbi soodsatel hooaja päevadel; praegusel korral on see võimalik, selle võimaluse võtab aga konventsiooni maksmapanek ära.

Meil on kapitalivaene maa, seepärast ei saa meie ettevõtted töövaesel ajal hooajaks kaupa lattu valmistada, selleks puudub raha. Tellimisi antakse hooajaks ja töötada tuleb seepärast ka niisugustes tööstustes hooajaks, kus kliima võimaldaks aasta läbi töötamist; nii asetaks konventsiooni ratifitseerimine ka neid tööstusi ja nendes töötavaid töölisi samasse seisukorda, kui neid, kes kliimatilistel põhjustel hooajaks töötama on sunnitud.



Laev paksu jääkorra all talvel merelt tulles.

Teine mõõduandev põhjus, miks konventsiooni ratifitseerimist meil ette võtta ei tuleks, on asjaolu, et meie tööstus kaugeltki niisugusel määral mehaniseeritud ei ole kui suurtes tööstusriikides. Välismaade ettevõtetes, kus töö viimse võimaluseni mehaniseeritud on, väsitab ka kuuettunniline tööpäev töolist kaugelt rohkem kui meie kaheksatunniline ja pikem tööpäev. See asjaolu on niivõrd üldiselt tuntud, et tarvilik ei ole põhjendusi ette tuua. Iga Fordi tööline lepiks parema meelega palju pikema tööpäevaga, kui töö niisugune oleks kui meie ettevõtetes.

Ülaltoodud asjaoluga arvestades võib ütelda, et tööliste kaitseks tööstusriikides, kus tööstused mehaniseeritud on, võib konventsiooni maksmapanekut tarvilikuks tunnistada, meie kohta seda ütelda ei saa.

Kolmas mõõduandev põhjus, miks meil konventsiooni ratifitseerimist ette võtta ei tuleks, on asjaolu, et meie tööstuses mürgiste ainetega tegemist ei tule teha. Meil ei ole ühtki sarnast tööstust. On arusaadav, et mõnes keemiavabrikus tööaeg juba seepärast lühem peab olema, et töölistel pikemat aega mürgitatud õhu käes või

mürgiste ainete ümbertöötamise juures töötada tuleb. Meie metsa- ja teistes tööstustes ei tule töölistel mürgiste gaasidega ega ainetega kokku puutuda, vaid suuremalt osalt tuleb nendel värske õhu ja lahtise taeva all töötada.

On arusaadav, et selle konventsiooni maksmapanek iseäranis teravalt nende riikide tööstusi riivab, kus tööstus alles arenemise-aegjärgus on, nagu meil, ja konventsiooni maksmapanek neis riikides tööstustele saatuslikuks võib saada.

Kuid ka suured tööstusriigid ei ole konventsiooni ratifitseerinud ja ei kavatsegi seda teha, olgugi, et seal konventsiooni maksmapanek mitu korda rohkem põhjendatud oleks kui meil. Peab arvestama sellega, et ühesuguse mõõdupuu tarvitamine meie ja teiste maade kohta kuidagi põhjendatud ei ole. Meie olud on kliimaatilistel põhjustel sootu teised. Meil on suvel öö mõne tunni pikune, talvel vastuoksa; lõunamaal on öö ja päev alati ühepikused. Prantsusmaal ja teistes lõunamaades võivad, näiteks, maalri-, ehitus- ja teised tööd aasta läbi kesta, meil ainult suvekuudel.

Neid asjaolusid arvesse võttes ei saa meie konventsiooni ratifitseerimist heaks kiita, olgugi, et meie põhimõtteliselt 8-tunnilise tööpäeva poolt oleme ja meil midagi selle vastu ei ole, kui nendes tööstustes, kus töö ilmastikust ära ei olene ja kus teda mitte hookaupa ei tehta, 8-tunniline tööpäev maksaks, mis meil ka juba sündinud on.

Kaupmees ja tööstur! Teile on oma erialal eluliselt tarvilik laialine informatsioon, seepärast tellige „KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA TEATAJA.“

Naaberriikide majanduslik elu-olu.

Soome :

Soome kaubavahetus teiste piiriiridega. 1925. aasta jaanuarikuust kuni novembrikuuni on piiriiridest Soome sisse veetud kaupu 139,2 miljoni Smk. eest, välja veetud sama aja jooksul 142,2 miljoni marga eest. Siseseveost langeb Eesti arvele 38,1 miljoni Smk., väljaveost 27,8 miljoni Smk. Üldse on jaanuarist kuni novembrini 1925. a. Soome ja teiste piiriiride vahel kaupu vahetatud (milj. markades):

	sissevedu,	väljavedu.
Eesti	38,1	27,8
Läti	15,1	22,4
Leedu	2,1	1,7
Poola	39,7	3,7
Tsheho-Slovakkia	44,2	0,2
Kokku	139,2	65,8

Eestist, Lätist ja Leedust on sisse toodud peajasjalikult ketrusaineid, Poolast vilja ja Tsheho-Slovakkias koloniaalkaupa. Eestisse ja Poolasse on välja veetud kõige enam paberit, Lätisse riidekaupa, Leedusse jalanõusid ja Tsheho-Slovakkiasse rulliniiti.

Kogu Soome sisseveost 1925. aasta jaanuarist kuni novembrini langeb piiriiride osaks 2,9% (läinud aastal 3,2%) ja väljaveost 1,3% läinud aastal 0,7%). („Kauppalehti“.)

Postimaksud Soomes tõusid 15. jaanuarist. Nii tõusis sisemaal hariliku kirja postimaks Smk. 1.50 ja kaardi Smk. 1.— peale.

Soome rahvasaadikute palgaks on aasta istangjärgude eest (120 päeva) määratud 18.000 Smk.

Soome ja Ühisriikide vahel on harilikud reisijad passiivimist vabastatud. Emigrandid tasuvad viisumimaksu endiselt.

Tööta töölisi oli Helsingis aasta lõpul 2200 ümber.

Kui suured on vabrikutöölise palgad. Soome tollivalitsuse statistikabüroo on arvanud välja, et vabrikutöölise nädalapalgad Soome markades aastal 1924 olid järgmised:

Belgia	335 Smk. nädalas
Soome	350 „ „
Saksa	305 „ „
Prantsuse	415 „ „
Hollandi	550 „ „
Norra	565 „ „
Rootsi	610 „ „
Daani	650 „ „
Briti	700 „ „
Ühisriigid	1840 „ „

(Konsulaarteade.)

Propositurul on hinnad odavad. Praegu pakutakse Soomes fob Smk. 473—550.— Inglis kub.-sülla pealt. Et Venemaa propse rohkesti Inglismaale pakub, ei ole hindade tõusmist enne kevadet oodata.

Läti:

Lätis on umbes mõni nädal tagasi suurem huvi pöördud majandusliku vahekorra selgitamisele Leeduga. Nii palju kui võimalik Läti lehtede järele otsustada, on Leedus kaks voolu: valitsusringkonnad ja äri- ning tööstusringkonnad. Valitsusringkonnad loevad soovitavaks kaubalepingu sõlmimist ja üldse tihedamat läbikäimist Lätiga. Vana-aasta lõpul käis vastav delegatsioon Riias koha peal selgitamas tollitariifide ühtlustamise asja. Leedus olevat kellegi poolt isegi mingisugune raamat välja antud, milles Leedu ja Läti poliitikat kui ka majanduslikku liitumist soovitatakse. Muidugi kuuluvad sarnased mõtteavaldused praegustes oludes luulevalda.

Hoopis vastupidiselt Leedu valitsusringkondade arvamisele seletavad Leedu äri- ja tööstusringkonnad, et Läti tööstussaadustele mõnesuguste kergenduste andmine Leedu turule pääsemiseks tähendaks Leedu oma tööstuse kangujäämist. Kõne alla võivat tulla mõlema riigi vahel ainult harilik kaubaleping.

Lätlased on arvamisel, et majandussidemed Leeduga lõpuks korda läheb juhtida kauaoodatud roobastesse. Rõõmustav olevat see, et leedulased ise nüüd asja vastu palju suuremat huvi tunnevad kui varemalt. Olevat soovitav, et läbirääkimised jaanuaris uuesti algaksid.

Läti-Eesti vahekorra arvavad lätlased viimasel ajal jälle jahedamaks läinud olevat. See olevat tulnud Eesti liig suurest tagasihoidlikkusest, eriti Tallinna majandusringkonnist.

Siiski arvavad lätlased, et ka Eestiga peab kokku leppima.

Läti rahaministeriumi kaubandus- ja pangaosakonna juhataja A. Katsen käis Eestis ma-

jandusliikude oludega tutvunemas. Tagasisõidul on ta annud seletusi, peamiselt näidata piides kui tähtsat osa etendab Läti Eesti väljaveomaana. Hra Katsen on opereerinud selle juures õige ebatäpsete andmetega. Näit. on ta seletanud, et piima Eesti ainult Lätisse eksporteerivat; Riigi statistika keskbüroo andmed näitavad aga, et 1925. a. 11 esimese kuu jooksul Eestist kohupiima Saksamaale läks 11 miljoni Saksa marga eest, kuna Lätisse sama aja jooksul kõigest 9.000 Saksa marga eest eksporteeriti, sellega siis enam kui 1200 korda vähem (muud piima eksporteeritud ei ole). Edasi on hra Katsen seletanud, et peaaegu kõik telefoniaparaadid, mida Eesti eksporteerib, minevat Lätis. Eesti statistika näitab aga, et 2,3 miljoni E. marga eest eksporteeritud telefoniaparaatidest väärtuse järele kõigest 550 tuh. marga eest on läinud Lätisse, sellega umbes $\frac{1}{4}$, kuna muu osa on läinud Leedu-, Saksa-, Soome- ja Poolamaale. Kõige enam telefoniaparaate läks 1925. aastal Leedusse — 600 tuh. marga eest.

Leedu:

Leedu-Läti majanduslepingu küsimus.

Leedulastel on viimasel ajal olnud sagedamini kokkupuutumisi lätlastega. Huvitav on seepärast vaadata, missugused on lätlaste muljed nendest kokkupuutumistest.

Lätlased arvavad, et vaatamata passiivse kaubabilansi ja valuutatagavarade vähenemise peale Leedu pangas, ei võivat siiski kõnelda Leedu halvast majanduspoliitikast. 1923. a., kus Leedu pank krediidiga toetas Leedu kaubandust. Olevat tehtud viga: kaupmehed olevat krediiti tarvitanud pea ainult sisseveo suurendamiseks, kuna ekspord üsna hooletusse jäänud. Õigel ajal olevat Leedu pank krediitide andmist katkestanud ja nüüd antavat krediite ainult ekspordi toetamiseks. Läinud aasta jooksul langes liikvel olev rahahulk 93 miljoni liti pealt 79 milj. peale. Kullatagavara vähenes 93 pealt 68 miljoni liti peale. Ameerikast laenu saamiseks on head väljavaated umbes 20 miljoni dollari peale, mis puhtas rahas saadakse. Pool välislaenu summast katsetakse ära kasutada emissiooni ja põllupanga kapitali suurendamiseks. Ka tööstust ja põllumajandust katsetakse laiemalt toetada.

Leedu uus rahaminister olevat agar naaberriikidega majandussidemete loomise poolehoidja; esimeses jones tahetavat Lätiga kokkuleppeid sõlmida.

Leedu kaubanduskoda, kellele rahaministerium oli ülesandeks teinud järele kaaluda majandus-konventsiooni Lätiga, asub seisukohal, et konventsiooni tuleks kitsendada miinimumini,

sest Läti olevat majanduslikult tugevam kui Leedu. Tollipiiri ärakaotamine võivat kahju tuua vähearenenud Leedu tööstusele ja kaubandusele.

„Rigas Sinas“ kaastöölisele on üks tähtsam Leedu tööstur seletanud, et lahkunud Meierovicsi ja end. Leedu välisministri Tsharnetski vahel allakirjutatud protokoll (mille põhjal praeguseid läbirääkimisi peetakse) kandvat rohkem poliitilist iseloomu. Leedu majandushuvid olevat ohverdatud poliitilistele kombinatsioonidele. (?)

Läbirääkimiste eneste kohta tähendanud nimetatud tööstur, et kokkulepe toovad Leedu tööstusele suurt kahju. Leedu ja Läti tööstus olevat enne sõda oma saadusi valmistanud suuremalt jaolt ainult laiale Vene turule. Siiski olevat ka sel ajal Läti tööstus Leedu tööstusest kaugele ette jõudnud. Kuigi ilmasõja läbi mõlema riigi tööstused olevat tugevasti kannatada saanud, olevat siiski võrdlemisi jõukamad Läti ettevõtted end rutemini suutnud jalule seada. Selle aja jooksul on mõlemad riigid peaaegu täiesti kaotanud Vene turu. Seepärast olevat need Leedu ja Läti ettevõtted, mis enne sõda sõbralikult võisid töötada, nüüd ägedad võistlejad ja selle juures veel väga piiratud turul. Läti tööstussaadused tungivat hoolimatult Leedu turule. Ja kui Läti tööstusele peaks kavatsetava majanduslepinguga veel teatud eesõigused antama, siis tegevat see Leedu tööstuse täiesti võistlusvõimetuks.

„Rigas Sinas“ kaastöölisel on korda läinud selgusele jõuda, et sarnasel vaatekohal asuvat ka Kovno ärimehed, kes kartvat Läti sadamate võistlust.

N.-Venemaa:

SSSR'i vineeritööstuse trusti toodang tõusis läinud 1924./25. majandusaastal 32,7 tuh. kantmeetri peale, s. o. suurenes 32% võrra eelmise aasta toodanguga võrreldes. Tööjõu ärakasutamises on ka edusamme tehtud: nii kulus 1 kantmeetri vineeri valmistamiseks 12,91 tööpäeva (15,42 vastu 1923./24. m. a.), 100 kantjalga tooresmaterjali (108 k. j.) ja 0,155 kant-sülda kütet (0,77 k. s. vastu eelmisel m. a.). Liimi tarvitamine suurenes 1 naela võrra kantmeetri pealt (1 k.-mtr. valmistamiseks läheb Vene vabrikutel 33 naela tarvis), mida seletatakse liimi madala kvaliteediga.

Aasta jooksul suutis trust oma vabrikute siseseaded remonteerida ja tunduvalt täiendada ja hakkas saadusi müüma väljamaale. Ekspordi suurendamiseks kavatsetakse Londonis ja Riias asutada trusti esitused.

(„Torgovo-Prom. Gas.“)

Linasisseostud SSSR'is edenevad „Torg.-Prom. Gaseta“ teatel täiesti rahuldavalt. 3 kuu jooksul, kuni 1. detsembrini, ostsid riikli-

kud ja ühistegelised asutused 3,5 miljoni pd. linu (1924. a. samal ajal — 2,7 milj. pd.). Narkomvnutorg (Sisekaubanduse komissariaat) arvab, et detsembri jooksul korda läks veel 2,5 milj. pd. sisse osta, mis tähendaks kava täielikku täitmist. Kardetakse ainult, et kõrvalised kulud (nakladnoie rashodö), mis kava järele 75 kop. puuda pealt arvatud, sellest palju kõrgemale tõusevad.

SSSR'i tähtsamate pankade kapital on äriaastal 1924./25. tublisti tõusnud. Riigipanga (Gospank) ja kuue aktsiapanga (prompank, Vneschtorgpank, Mosgorpank, Elektropank, Askopank ja Kesk-Aasia-Pank) kogubilans näitab järgmist kapitali summat: 1924. a. 1. oktoobriks 189,2 milj. rubla, 1925. a. 1. oktoobriks 251,4 milj. rubla.

Kontsessioonilepinguid Venemaa ga on kõige enam sõlminud Saksamaa. Üldse on 1922. aastast kuni 1925. aasta 1. augustini Nõukogude Vene ja teiste riikide vahel sõlmitud 103 kontsessioonilepingut; sellest arvust langeb Saksamaa osaks 22.

Saksa:

Viimasel ajal seletatakse pea ainult, et Saksa majandus rasket kriisi põeb. On harilikuks kõnekäänuks: „Leipzigigi tänav on pankrott“, „kahe aasta eest soovisid kõik Stinnesiks saada, nüüd



**Ostjatele õpetatakse
maksuta
kunst-väljaõmblemist.**

Aksia Selts
A. Einpaul

Tallinn, Siimoni tänn, nr. 19.
Kõneitr. 22-24, 34-49 ja 20-14

Eriala:

või ja
kanamunade eksport.
Piimaäri ja meierei.

Ladus: meiereitarbed, nagu:

võitunnid, sool, pergament,
võivärv, kultuurhape ja m.

Ilmakuulsa Hollandi taimevõitehase
«Van den Bergh's Fabrieken» ainuesi-
taja Eestis. Ladus alati võistlemata
headuses taimevõid

«Sanella» ja «Vitello»

ongi kõik selleks saanud“, „ärimehed müüvad autosid, et paate osta ning vee peal püsida“ jne. Kuid on palju neid, kes kruisikaebid liialduseks peavad ning seda ka andmete varal tõendavad. Üldiselt ei eitata, et paljude majanduslikkude harude kasutoovus jätab soovida maksude koorma ja krediidi raskuste tõttu, kuid sellest hoolimata on hulgal tööstusharudel seisukord laitmatu, nimelt toiduainete-, keemia-, elektri- ning tsemendi tööstusel.

Kuigi jutud kriisist liialdatud võivad olla, näib suski tõsiasi olevat, et üldine depressioon kasvab. Et kriis veel otsustavasse ajajärku pole jõudnud, seda tõendab asjaolu, et saaduste hinnad endisel kõrgusel püsivad. Täiesti ebaloomulik seisukord valitseb krediidioludes, eriti pikaajaliste laenude suhtes: pikaajaliste laenude muretsemine on tööstusel siseturul peaaegu võimatu, sest uute aktsiate väljaandmisel pole mõtet, kuna neile ostjaid ei leiduks — suurem osa aktsiatest seisab alla pari. Obligatsioonidega pole seisukord parem, kuna nende ostujõud nähtavalt väike, ostuhimulised aga täielikult puuduvad. Rahanappuse all kannataval tööstusel jäävad järelikult ainult lühikeseajalised krediidid kasutada, kuna väliskrediididega ainult üksikud suurtootused arvestada võivad. Pangad ei suuda aga kõiki krediidi nõudmisi kaugeltki täita, likviditeedi alalhoidmine sunnib pankasid mitte ainult uusi krediidi nõudmisi tagasi lükkama, vaid vanu laene sisse nõudma. Suurtelt ettevõtetelt on pankadel raske krediiti sisse nõuda või piirata, sest ettevõtete seismajäämine rohkendaks tööta tööliste arvu. Väiksemate ettevõtete vastu on aga pangad märksa karmimad. Ollakse arvamisel, et üldise kriisi lahendamine krediidi olude paranemisest alguse peaks saama, olgu see siis väliskrediidide abil või riiklikkude pikaajaliste laenude kaudu.

Väliskaubanduses on novembrikuu uut paranemist toonud, sissevedu 857 milj. (okt. — 1074), väljavedu — 792 milj. (okt. — 846);

kuu passiivsus on sellega 65 miljoni peale alanenud (oktoobris 228 milj.). Väliskaubanduse paranemine on tekkinud peaaesjalikult sisseveo määrgatavast kahanemisest. Seejuures on aga ka vähenenud väljavedu. Võrreldes oktoobriga on vähenenud tekstiilsaadused 28 miljoni võrra ning masinad 11,6 miljoni võrra.

Nõukogude Vene tellimised Velberti tehasele. SSSR on annud suuri tellimisi metallitehastele Velberti linnas Saksamaal. Tellimised on nii suured, et mõned Velberti tehased praegu täie jõuga töötavad ja on tööga varustatud mõneks ajaks. Velberti tööstuse seisukord ei olnud seni mitte kõige parem.

„Export-Markt“.

Poola:

Väljamaa kontroll Poola rahaasjanduses.

Poola valitsus on tunnistanud möödapääsma tuks välismaa abi ja ühes sellega ka kontrolli enda rahaasjanduses. Poola Panga juhatus katseb emissioonipanga põhikapitali suurendada väljamaa kapitali abil, mille läbi siis väljamaalased ka õiguse omandavad Poola riigipanga seisu kontroleerida. Kui ülalnimetatud abinõu rahaasjandust ei tervenda, siis mõtleb Poola valitsus mõnele välismaale tubakamonopoli anda.

Poola riigi väljaminekud olid rahandusaastal 1926 — 1800 miljoni sloti peale ette nähtud. Nüüd alandatakse neid 1500 miljoni sloti peale.

Poola raudteede eelarve väljajätmist üldisest riigi eelarvest peetakse Poolas väga õnnestunud sammuks. Raudteed on sunnitud oma väljaminekuid oma allikatest katma, kuna riigi poolt on fikseeritud ainult teatud summa erakordsete väljaminekute jaoks. 1923. a. maksis riik raudteele 314 miljoni sloti puudujäägi katteks. „Les Finances de la Pologne“.

Teated kodu- ja väljamaalt.

Väljamaa kaubareisijate maksustamine Soomes.

1923. a. 21. dets. anti Soomes seadus, mille järele väljamaalane, kes Soomes ei ole õigustatud kauplema, või väljamaal alaliselt asuv Soome kodanik, kes tahab Soomes kas omal arvel või teise nimel pakkuda kaupa kas kohe või hiljemini kohale muretsemiseks või väljamaa väljannetesse kuulutusi koguda, on kohustatud maksma tempelmaksu tuhande marga suuruses iga kuu või selle osa pealt, mille jooksul tema tahab sarnast tegevust jätkata.

Samal ajal kinnitas Soome riiginõukogu määruse, mille järele see, kes üaltooitud seaduse järele peab maksma tempelmaksu, on kohustatud Soome saabudes ja passi politseiametnikkudele esitades teatama oma kavatsatud tegevusest ja selle kestvusest.

Sarnase teadaandega esinejale antakse politseiasutuse poolt tunnistus, mis määratud summaga maksustatud, ja tunnistus kinnitatakse asjaomase passi või peatusloa külge.

See tunnistus tuleb tolliametnikkudele ette näidata, enne kui temale tema poolt toodud või

temale väljamaalt saadetud kaubaproovid tolli-asutusest kätte antakse.

Eelnimetatud seaduse alla käivad kõik välja-maalased, ka riikidest, kellega kaubaleping on sõlmitud.

Eesti kartulilaevnikkudel, kui nad oma laevadega kaupa Soome viivad ja ühtlasi laeva meeskonna nimekirjas seisavad ning kauba sadamas oma laevast otse välja müüvad, ei ole vaja tähendatud maksu maksa.

Maailma kaubandus ennesõjaaegsest suurem.

Ameerika Ühisriikide kaubandusministeerium on avaldanud Bureau of Foreign and Domestic Commerce aruande, milles näidatakse, et maailma kaubandus 1925. a. tõenäoliselt suurem on olnud kui viimasel eelsõja-aastal; käesolev aasta oleks sellega esimene sõja järelaasta, kus maailma kaubandus kasvu näitab eelsõjaaegsega võrreldes.

Väliskaubanduse arvud, mis kokku seatud 1924. aasta kohta ja millesse 63 maad võetud, mis 90 protsenti kogu ilma kaubandusest — 53,312 miljoni dollarit, sellega 12 protsenti enam kui 1923. aastal. Võrdlust eelsõjaaegsega on taotletud kasvatades eelsõjaaegset väärtust 50 prots. võrra. Sellel alusel on saadud 17 juhtiva maa kohta 1913. aastal 32.700 miljoni dollarit, 1925. aasta kohta aga 37.269 miljoni dollarit.

Euroopa seisukoht oli 1924. aastal veel 20 protsenti allpool eelsõjaaegset, kuna muu ilm 18 prots. rahuaja tasapinnast kõrgemal seisis; keskmiselt oli maailma kaubandus 1924. a. umbes 6 prots. allpool eelsõjaaegse kaubanduse seisuga; 1925. a. jaoks on ette näha Euroopa osa märgatavat tõusu.

Sakslaste maakuulamid turgude jagamise ja Euroopa tolliuniooni asjus.

Esimene mulje Londonis.

Saksa töösturite üleriiklik liit olevat Inglise töösturitele ettepaneku teinud samme astuda rahvusvahelise kauplemise kergendamiseks. See ettepanek olevat Londonis suurt huvi äratanud. Inglise arvamine olevat eitav selles asjas, et produtseerivate tööstusmaade vahel turud teaduslikul alusel ära jaotada tuleksid. Euroopa tolliuniooni loomise mõtte vastu ei oldavat Londoni Citys eitaval seisukohal. Igatahes oodatakse Saksa maal suure huvitusega inglase vastust.

Budapesti Kaubandus-tööstuskoda kutse Eesti töösturitele.

Budapesti Kaubandus-tööstuskoda korraldab 17.—26. aprillini 1926. a. rahvusvahelise messi,

mis arvu järele 17-nes on. Selle messi puhul tahetakse korraldada suuremat rahvusvahelist näitust. Näitus organiseeritakse messi raamides ja üksikud maad oleksid esitatud eripaviljonides. Maa-ala paviljonide alla antakse tasuta kasutada. Nimetatud näitusest ja messist osa võtma ja esinema kutsub Budapesti Kaubandus-tööstuskoda ka Eesti tööstureid.

Eesti-Norra vahelise kaubanduslepingu jõusseastumisest.

Eesti-Norra vahelise kaubandusliku kokkuleppe nootide art. 5. põhjal pidi kokkulepe sellest kuupäevast jõusse astuma, millal noodi ratifitseerimine Eesti riigikogu poolt Norra valitsusele teatavaks tehakse.

Nagu nüüd välisministeerium teatab, on vabariigi saatkond Stokholmis 21. detsembril k. a. Norra valitsusele teadaandnud Eesti-Norra kauband. kokkuleppe ratifitseerimise kohta riigikogu poolt saatnud.

Saksamaa messile sõitjatele hinnata sissesõiduviiusum.

Nagu Saksa välisministeerium ringkirjaliselt teatab, võimaldatakse käesoleva aasta algusest peale Saksa messile sõitjatele maksuta sissesõidu viisumid. Viisumid antakse maksuta Leipzigi messiameti, Preisi kaubandusministeeriumi juures registreeritud Kölni, Frankfurti, Kieli, Breslau ja Königsbergi messide esitajate vahetalt. Selle juures ei ole viisumi saaja isiklik ilmumine konsulaati või saatkonda tarvilik, vaid messi-esitaja vastutab selle eest, et küsimuses olev isik ka tõesti messile sõidab. Kui vastavas konsulaar-piirkonnas messi-esitajat ei leidu, siis antakse viisum sarnase konsulaadi poolt välja, kelle piirkonnas küsimuses oleva messi esitaja asub. Äriasjade ajamiseks teistes Saksa linnades võib viisumi ulatust vastavalt laiendada.

Kaubanduslik läbikäimine Lätimaaga.

Jaauarikuul on Eestist raudteed mööda Valga jaama kaudu Lätimaale saadetud:

32 vagunit segakaupa, 12 platvormi männaja kuuseplanke, 1 vagun paberit, 1 segavagun linu ja takku, 8 vagunit tsementi, 3 vagunit hobustega, 1 vag. värsket kala, 1 vag. vanu kalosse, 1 vag. toorest nahka, 1 vag. konte, 7 platvormi

Töösturid - suurkaupmehed! Kuu-lutage „KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA TEATAJAS,“ sest see kannab Teie kuulused jülemüüjate kätte, kes Teie kaubast huvitatud.

manna- ja kuuselaudu, 6 vagunit linu ja 2 vagunit puuvillast riidet.

Kokku Lätimaale saadetud 76 vagunit mitmesugust kaupa.

Sama kuu jooksul on Lätimaalt raudteed mööda Valga jaama kaudu Eestisse tulnud:

31 vagunit segakaupa, 13 tsisterni petrooleumi, 11 vagunit heeringaid, 8 vagunit suhkrut, 3 vag. rukist, 5 vag. sarvloomi, 5 vag. soola, 2 vag. majakraami, 1 platvorm autoga, 1 vagun veskitööstusemasinatega, 1 vag. klaaskaupa, 2 platvormi masinaosadega, 1 vagun soolatud soolikaid, 1 vag. roguskit, 1 vag. rasva, 4 vag. otri, 1 vag. härjaga, 2 vagunit kaeru ja 1 vagun aniliinvärve.

Kokku Lätimaalt importeeritud 94 vagunit mitmesugust kaupa ja 1 platvormi vaguni ratta bandaashe.

Kaubanduslik läbikäimine Nõukogude Venemaaga.

Jaнварikuul on Eestist raudteed mööda Narva ja Irboska jaamade kaudu Nõukogude Venemaale saadetud:

1. Eksportkaupa:

194 vagunit trükipaberit, 4 vagunit puuvillast riidet, 2 vag. tallanahka, 1 vag. majakraami, 2 vag. segakaupa ja 4 vagunit riidet.

Kokku 217 vagunit eksportkaupa, 2 platvormi bandaashe, 3 vagunit viljakaitse luuke,

204 saadetist pagasi-kaupa, kaal 8517 kgr. ja 12 suure kiiruse kaubasaadetist, kaal 382 kgr.

2. Transiitkaupa:

337 vagunit rauda ja põletatud traati, 135 vag. suhkrut, 55 vag. soodat ja salpeetrit, 29 platvormi masinaid ja põllutööriistu, 16 vagunit vaiku, 30 vagunit paberit, 13 vag. segakaupa, 4 vag. nahka, 15 platvormi vabrikumasinatöösadega, 10 vagunit keemilisi aineid, 2 platvormi autotuletõrjepriitsiga, 12 vagunit nõöri, 1 vagun saapaliiste, 15 vag. tina ja tsinki, 1 vag. tsementi, 22 vag. terastraati ja -vedrusid, 10 vag. seebikivi, 3 vag. parafiini, 11 vag. nahaparkimise-ekstrakti, 4 vag. tuletiku kuivatusekappe, 3 vag. separaatoreid, 1 vag. aniliinvärve, 3 vag. soola, 12 vag. toorest kummi, 7 vag. soolahapet ja 2 vagunit riidet.

Kokku saadetud 754 vagunit transiitkaupa.

Sama kuu jooksul on Nõukogude Venemaalt raudteed mööda Narva ja Irboska jaamade kaudu Eestisse tulnud:

351 vagunit linu, 34 vag. takku, 12 tsisterni naftat, 47 vagunit elus sigadega (a.-s. „Külmetusele“), 37 vag. päevalillekooke, 1 vag. present, 1 tsistern masuuti, 30 vagunit otri, 25 vag. kaeru ja 1 vagun vanu köisi.

Kokku Venemaalt tulnud 539 vagunit mitmesugust kaupa, 65 saadetist pagasikaupa, kaal 3133 kgr. ja 9 suure kiiruse kaubasaadetist, kaal 273 kgr.

Tolliteated.

Soome 1926. aasta tollitariif.

Siinjuures toome Soome tollitariifi muudatused 1926. a. kohta.

Muudatustes oleks Eesti suhtes tähele panna:

	1925. a.	1926. a.
	Smk.	per kg.
Elusloomad, sead	—:70	1:05
Soolatud ja suits. sealiha	1:20	1:80
Muu sealiha	0:90	1:35
Vili, jahvatamata, kaer	0:05	—:15
Vili, jahvatamata, nisu	1:—	—:90
Kaeratangud	—:30	—:55
Nisujahu (granulaar)	1:45	1:60
Suhkur, kristal	2:50	3:50
Suhkur, kõva	2:80	3:80
Suhkur, jahu	2:80	3:80
Munad	2:—	3:50

Teiste kaupade toll on jäänud üldiselt samasuguseks kui 1925. a. Tähelepanemiseväärne on, et suhkrutolli kõrgendamise tõttu ühe marga võrra

kilo pealt detsembrikuus õige rohkesti suhkrut importeeriti, mis mõjub halvasti oodatud hea kaubabilansi peale.

Tuletikuaktsiisi suurus on 1½ Soome penni iga 10 tiku kohta. Kui ühes tuletikutoois on 60 tikku, on aktsiis 9 S. penni toosi pealt.

Uus tollitariifi kava Soomes. Soome tollivalitsuse statistika osakonna juhataja magister Lindgren on valmistanud uue tollitariifi kava. Uues kavas on arvesse võetud rohkem finanstollide sisseseadmist. Kaupade tollitamine oleks endisest lihtsam ja kõik tollid täpselt määratud, mitte hindadest olenevad. Tolliküsimusi on puudutatud laiemas ulatuses ja eeskuju ka teiselt riikidelt, m. s. Eestilt, võetud.

Kavatsetavad tollimäärad mõnede kaupade pealt Inglismaal. 1

Inglise Board of Trade'i komisjon paneb ette mõnede kaupade pealt võetavaid tollimäärasid

muuta. Nende kaupade hulka kuuluvad papp ja pakkimispaper, terariistad, igasugused kindad (peale siidi- ja poolsiidikinnaste) ja gaasilampide juure kuuluvad leekkotid.

Uued ettepannud tollimäärad oleksid järgmised:

1. Pakkimispaperi pealt — 17½ prots., tingimisega, et ka mõne kauba valmistamise juures äratarvitatud pakkimispaper tollile alluks, sel korral, kui äratarvitatud paberi hind üle 15 prots. valmiskauba omast välja teeb.

Tsemendi tollivaba sissevedu Hondurasse.

„La Gaceta“ nr. 6798 teatel on Hondurasi vabariiki (Kesk-Ameer.) teiste ehitusmaterjalide kõrval ka tsemendi sissevedu 1. aug. alates ühe aasta peale tollivabaks antud ja ei nõuta ka mingisuguseid lube.

Türgimaa on niisuguste kottide sisseveo tollivabaks lasknud, mis lähevad Türgi kaupade pakkimiseks.

Kreekamaale uhkusasjade sissevedu on keelatud alates 9. novembrist k. a.

Tolliseadustiku muutmise puhul.

Riigikogus on praegu arutusel tolliseadustiku muutmise seaduse eelnõu. Sel puhul esitas K.-t.-koda, II sektsiooni ettepanekul, oma poolt pa-

randuse tolliseadustiku § 402 juure, mille järele väljamaalt sissetoodud kaupu, kui neid väikesel hulgal kuski äriettevõttes tollimärkidega varustamata leitakse, aga sealjuures tollikviitungitega ja teiste dokumentidega tõestatakse, et nende kaupade pealt tollimaks tasutud, salakaubaks ei loetaks ja konfiskeerimisele ei kuulu.

Esitatud parandus ise on järgmine:

§ 420 märkus pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

„Märkus: Käesoleva paragrahvi p. 8 äratähendatud kaupade seaduslikku algupära võib tõestada tollikviitungitega ja teiste dokumentidega. Töökodades ja ettevõtetes, kus nende kaupade ümbertöötamist toimetatakse või nad ära tarvitatakse, ei loeta üksikuid riidelõikeid, poolikuid kaubapakke jne., kui need tollimärkidega varustamata, salakaubaks, juhusel, kui töökoja või ettevõtte omanik nende seadusliku algupära vastavate dokumentidega tõestab. Ühtlasi ei loeta süüks ka kauplustes tollimärkideta kaupade leidumist, kui nad enesest moodustavad ainult kangaste väikesi lõikeid (kuni 5 meetrit pikad), üksikuid suka- või kindapaa-re jne. ja kui sealjuures tõendused olemas, et nad on ülejäägid seaduslikus korras tollitatud ja tollimärkidega varustatud kaupadest.“

Turu ülevaated.

Inglise vineeriturult.

Inglise vineeriturg oli poolteise kuu jooksul, oktoobri algusest l. a. kuni novembri keskeni, õige kindel.

Vineeri toodi tähendatud aja jooksul Inglismaale £ 140.000 eest. Nimelt toodi Soomest 37.000 nlstrl. eest, Eestist 25.000 nlstrl., Venest 12.000 nlstrl., Saksamaalt 11.500 nlstrl., Prantsusmaalt 10.800 nlstrl. ja Lätist 10.400 naelsterlingi eest. Need arvud näitavad, et Inglismaa vineeriga varustamises on Soomele Balti mere maades tekkinud tõsised võistlejad, sest neis maades on vineeritehaste arv järjekindlalt suurenenemas.

Kasevineer on olnud pärast sõda tähtsaks teguriks vineeriturul ja saab seda arvata vasti ka edaspidi olema. Nõudmine kasevineeri järele on alati suur.

Lepavineeri hinnad esialgu kindlad. On aga oodata nende tõusu.

Mandritammvineeri hinnad on viimasel ajal tõusnud Lõuna-Euroopa tammepuu hindade kerkimise tagajärjel.

Männivineeri järele on nõudmine viimasel ajal elav.

„Kauppalehti“.

Rahaturg Soomes.

Erapankade ja hoiukassade hoiusummad kasvasid 1924. aastal 493 milj., 1925. a. 11 esimese kuu jooksul 542. milj. Smk. Aastatel 1920.—24. oli tähendatud pankades hoiusummade juurekasv keskmiselt 230 milj. Smk. aastas. Sellega on saavutatud hoiusummade juurekasvu suhtes samasugune seisukord kui enne sõda, raha väärtuse langemist arvesse võttes. 1924.—1925. aastatel on Soome saanud 3 välislaenu, kokku 29 miljoni dollari ehk 1014 milj. Smk. Samal ajal on Soome Panga ja erapankade välisvaluuta reserv kasvanud 642 milj. S. marga võrra. Kui veel võtta ar-

Eksportöörid, importöörid! Teie vajate ülevaateid kodu- ja väljamaa turgude kohta, seepärast tellige „KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA TEATAJA.“

vesse, et diskontoprotsenti on aasta jooksul kaks korda alandatud, on põhjust arvata, et rahaturg on soodsamaks läinud. Seisukord on paranenud peaaegaliselt väljaveo suurenemise tõttu. 1924. a. oli väljaveo ülekaal 256 milj., käesoleval aastal 300 milj. Smk. Käesoleva aasta hea saak on hästi mõjunud. Siiski on rahapuudust igalpool ja eriti tööstuses tunda. Sellepärast soovivad mitmed, et välislaenu tuleks rohkem muretseda, väliskapitali sisse tuua ja niiviisi tööstuse ja kodanikkude rasket maksukoormat riigi abil kergendada.

Prantsuse frangi kursi parandamise või õigemini stabiliseerimise katsed ei näi tagajärgi andvat. Detsembri esimesel kolmandikul tuli teateid, nagu tahaksid põhja ringkonna töösturid nõus olla laenu andma, ühtlasi pidi mobiliseeritama riigiraudteede obligatsioonid. See lõi õige soodsas meeleolu frangi kasuks ning selle kurss tõusis järsu hüppega 133 pealt 126 peale naelsterlingi vastu. Kuid ainult tüürikeseks. Umbes nädalapäevade järele näeme franki jälle endisel madalal astmel. Börsi tehniliste abinõudega ei ole nähtavasti võimalik frangi kurssi parandada, vaid selleks on tarvis tõsisemaid abinõusid.

Suhkruturul.

Arvatav maailma suhkrutoodang 1925./26. a. on eelmise aasta toodangust tunduvalt suurem. Üksi Kuba saar annab arvata-vasti 25.000 tonni enam saaki, ehk küll juba läinud hooaja toodang rekordtoodanguks kujunes. Suuremat saaki loodetakse ka Euroopas. Ameerika eriteadlaste hindamisel on 1925./26. a. suhkrutoodang järgmine:

1925./26. a. 1924./25. a. 1923./24. a.

Miljonid tonnid.

Pilliroosuhkur	15,8	15,5	14,3
Peedisuhkur	8,4	8,1	5,9

Heade saagiteadetega ühenduses on ka hinnad võrdlemisi madalad.

(„The Times Trade Supplement.“)

Toomasjahu hinnatõus. Saksamaa toomasjahu sündikaat kõrgendab hindu jaanuarist 1 penni, veebruarist 2 penni ja märtsist alates 3 penni võrra.

Metsamaterjali väljavedu Rootsist.

Rootsi ja Soome puutöösturite vahel peetud läbirääkimised hindade alandamise asjus andsid häid tagajärgi, stabiliseerides hindu ja rahustades meeleolu maailma puuturul. SSSR'i võistlus Valgemere kaudu ei avaldanud kuigi suurt mõju, kuna Vene puumaterjali headus Rootsi ja Soome omast madalam. Ostjatena esinesid k. a. peaaegalikult Prantsusmaa, Belgia ja Inglismaa; viimane ostis tänavu tunduvalt vähem kui varemalt. Ka

Hispaaniasse, Austraaliasse ja Lõuna-Aafrikasse saadeti palju metsakaupu. Skandinaavia puid peetakse kergemaks ja vastupidavamaks Venemaa omast, pealegi lõigatakse Rootsi tehastes kastidematerjal parajas suuruses valmis, mis vähendab ostja kulusid ka-tide valmistamisel.

(„The Times Trade Supplement“.)

Mõnda Rootsi puuturult.

Rootsist viidi läinud aastal puid (välja arvatud põletispuud) 987.714 standarti, või 50.000 standarti enam kui a. 1924. Jaanuari keskelt kuni lõpuni valitses Rootsi puuturul suur elevus, puid müüdi suuremal määral Inglis- ja Prantsusmaale. Ehk küll mõnede puusortide hinnad olid vähe tõusnud, valitses ostjate keskel üldine arvamine, et metsaärid oma kaubast mõõdukat hinda nõuavad ja et nüüd tarvitatakse juhust ja varustatakse end saadaval oleva hea kaubaga. Hinnad kujunesid Rootsi sadamates jaanuarikuu teisel poolel järgmiselt: 3×7" männi hind 14¼ naelsterl. ja 2½×7" männi hind 14 naelsterl. Männiplanke müüdi hinnaga 14 naelsterl., 7" laudade hind oli 10/—, ja 9" laudade oma 20/— võrra kõrgem. Männiscautlinge müüdi hinnaga 12½ naelsterl. Kuuseplangid no-teeriti 14 naelsterl.

Inglise puuturul on olnud nõudmine hõõvel-datud puukauba järele väike, ning hinnad on seal veidi tõusnud.

Meeleolu Inglise ehituspuuturul on vaikne, hinnad kindlad, kuid importööridel ei näi tahtmist olevat praeguste hindade juures opereerida. Olemasolevad tagavarad ei kahane just mitte kiiresti ning importöörid ei ole kindlad, kas väljamaa hinnad püsivad. Pealegi puuduvad Vene puutagavarade kohta teated. Balti puukauba järele ei ole nõudmine Londonis nii suur nagu läinud aastal, kuid nimetatud puusorte tarvita-takse suuremal hulgal põhjapoolsetes laevachi-tuse keskkohdades.

Skandinaavia riigid või eksportühingut loomas.

Rootsi leht „Skånska Dagbladet“ juhib ühes oma hiljutises numbris Rootsi võivalmistajate tähelepanu nende suurte kahjude peale (umbes 18 miljoni krooni), mida võivalmistajad iga aasta kannatavad, ja leiab, et Skandinaavia või väljavedu nõuab tingimata põhjalikku korraldamist. Leht arvab, et Skandinaavia riigid, Rootsi, Daani ja Soome, kes võid ekspordi otstarbel valmistavad, peaksid ühiselt katsuma või väljavedu uuele alusele rajada, nimelt rahvusvahelise Skandi-naavia lepingu põhjal. Asjaosalised riigid peaksid hoolt kandma selle eest, et nende poolt ekspor-

Taimevõi ja õlide vabrikud
A. S. „Estraktor“

Tallinnas, Telliskivi 19,

kõnetraaf 29 03

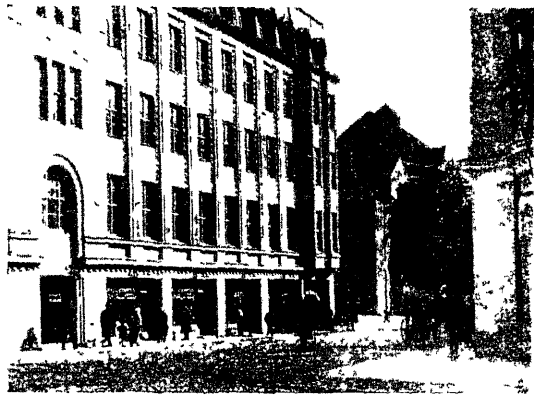
Soovitab kodumaal valmistatud oma vabrikute saadusi

Taimevõid:

„Priima“, „Taimi“, „Palma“, „Planta“,
(Koscher)

päevalilleõli, tehnilisi kookusõlisisid, linaõli, värnitsat ja värskaid
loomakooke

Vabrikute saadused on igalpool kuldaurahadega kroonitud.



Tallinna Krediidipank, a.s.

Asutatud 1907. a.

Tallinn, Suur Karja tänav Nr. 23, oma majas.

Osakonnad: Haapsalus, Narvas ja Nõmmel.

Korrespondendid kõigis maakonnalinnades ja tähtsamates alevites.

Kõnetraadid: juhatus 12-49, kontor 4-36, 5-47, 19-64.

teeritav või oleks võimalikult ühtlane headuse poolest, ning kui see küsimus oleks lahendatud, peaksid riigid astuma omavahel läbirääkimistesse müügitingimuste ühtlustamise ning ekspordi-t ülejääva või mahutamise küsimuse kohta.

Skandinaavia riikide ühine esinemine olevat Rootsi lehe arvamise järele eriti tähtis selle poolest, et asumaad, Uus-Meremaa, Austraalia jne. praegu Inglise võiturul peremeesteks osutuvad.

Soome vineeritehaste ühing.

Soomes on asutatud vineeritehaste ühing, mille liikmeteks on kõik suuremad Soome vineeritehased. Ühingu asutamist peeti väga tarviliseks, sest vineeritööstus on Soomes viimastel aastatel üheks tähtsamaks tööstusharuks välja arenenud ja vineeri väljavedu riigi majanduslikus elus tähtsaks teguriks muutunud ning nõuab korraldust ja kindlat kaitset võistluse eest maailma vineeriturul. Uus ühing võtab oma hoole alla vineerimüügi, niihästi Soomes kui väljamaal. Soome on, nagu teada, Ühisriikide järele maailma suurim vineeri valmistaja ning maailma esimene vineeri eksportöör. Vineeri väljavedu Soomest tõusis läinud aastal 127.655.599 Smk peale, kaalu järele umbes 44 miljoni kilogrammi.

Karjasaaduste hinnad Londonis veebruari algul 1926. a.

Võid:

Daani	190 kuni	— sh. per. cvt.
Eesti	170 „ 172 „ „ „	
Uus-Meremaa	176 „ 178 „ „ „	
Läti	160 „ 165 „ „ „	
Siberi	142 „ 156 „ „ „	

Hinnad on tõusnud kõigis sortides: Daani 10 sh., Eesti 8—12 sh., Uus-Meremaa 2—4 sh., Läti 10 sh. tsentneri pealt. Nõudmine on tunduvalt suurenenud ja turuseisukord on kindlam. Praegused võihinnad on keskmiselt kõrgemad kui läinud aastal samal ajal. Arvatakse, et võihinnad lähemate nädalate jooksul ei lange, sest et või sissevedu Inglismaale kuni veebruari lõpuni märksa väiksem saab olema, võrreldes sama ajaga möödunud aastal. Märtsist peale aga on oodata suuremaid saadetusi Austraaliast. Huvitav on tähendada, et sel nädalal on eriti tõusnud Balti maade võihinnad (Daani, Eesti, Läti), umbes 10 sh. tsentneri pealt, kuna selle vastu aga asumaade või 2—4 sh. võrra tõusnud on. Eesti võid käesoleval nädalal a.-l. „Edmee“ hiljaksjäämise tõttu Londoni päralt jõudnud ei ole.

Bacon:

Daani	112 kuni 123 sh. per. cvt.
Eesti	100 „ 110 „ „ „

Daani bacon 4 sh., Eesti 4—6 sh. odavam tsentneri pealt, samuti ka teiste maade baconi hind, välja arvatud Jiri, on langenud. Hindade langemine on peaaegselt tingitud väikesest nõudmisest. Hea nõudmine on ainult väga lahja baconi peale. Jaanuarikuu lõpu ja veebruari algust peetakse baconi kaubanduses halvaks ajaks. Ka tarvitab lihtrahvas praegusel külmal ajal rohkem kala, mis praegusel aastaajal võrreldes hästi alali hoiav. Kõige peale vaatamata arvatakse, et hinnad saavad kõikumata umbes endistes piirides. Eesti baconi käesoleval ajal Londoni päralt jõudnud ei ole. Teelolevast baconist (Eesti omast) „Edmee“ ja „Baltannic“ on juba suurem osa ette ära müüdud, hinnaga 104—110 sh. per. tsentner.

Munad:

Daani	13 kuni 22 sh. per 120 tk.
Eesti	puuduvad turul.

Munade turg on äärmiselt loid. Soojade ilmade edasikestmisel langevad hinnad veelgi. Sissevedu ei ole just suur, kuid küllaldane.

Kristall Seep

Keemia tehase
Dr. chem. A. Stange & Co.
Tallinn, Rataskaevu tän. 6.

Kaubalaadimised riigi raudteel.

Üksikutel nädalatel on meie erakokkuvõtte järele riigi laiaroopalisel raudteel kaupa laaditud järgmisel arvul (vagunid):

	1.—15. jaan.	16.—31 jaan.
Teravilja ja jahu	246	289
Kartulid	22	38
Elusloomi	122	103
Linu ja takku	105	94
Põletispuid	617	889
Muud metsamaterjali	458	650
Põlevkivi (peale laiaroopalise raudtee tarvituse)	378	455
Turvast	53	61
Tsementi	15	21
Lupja	4	8
Muud erakaupa	1356	1891
Kokku	3376	4499
Raudtee veod	506	765
Vene transiit	73	712
Kokku laaditud	3955	5976

Linaturg.

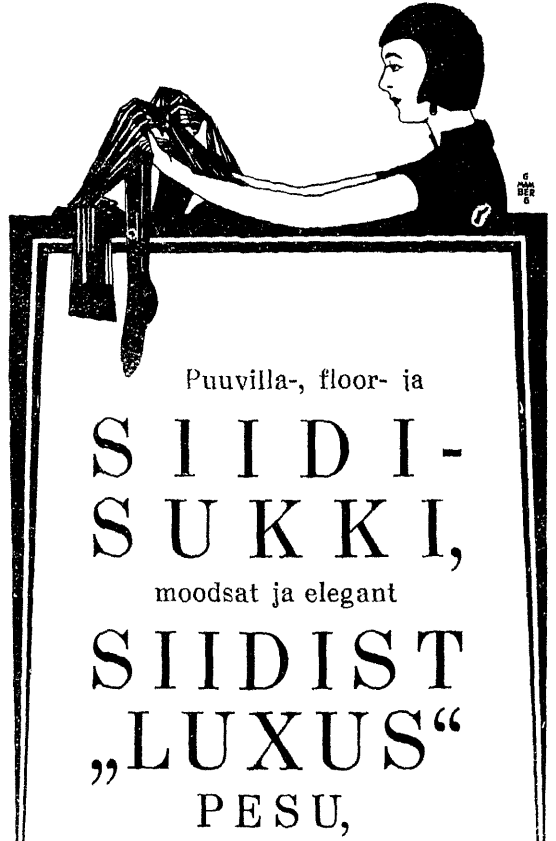
(Inglise teateid 3. veebr.)

Dundee. Nädalal 20.—27. oli äritegemine linade alal keskmise. Üldine hindade seisukord kujunes ostjate kasuks. BKKO müüjad pakkusid oma kaupa hinnaga 78 naelsterl., kuid ei leidnud ostjaid. Pärnu R hind oli 75 naelsterl. Läti linad püsisid endisel kõrgusel, Shvanenburg 81 naelsterl. ja Livonia ja Hoff's 76 naelsterl.

27. jaanuarist kuni 3. veebruarini ei olnud äritegemine elav. Leidus siiski ketrustööstureid, kes ostsid linu piiratud hulgal. Läti valitsus alandas lina väljaveomaksu 6 naelsterl. võrra tonni pealt linakasvatamise edendamise otstarbel. Võru-Petseri R müüdi hinnaga 80 naelsterl., Tartu I Codilla 60 naelsterl. Läti linade hinnad olid endised, niisama ka Vene takkude omad. BKKO eest noteeriti 79 naelsterl. Pärnu R hind oli 74—75 naelsterl. ja Pärnu Nr. 1 Codilla 55 naelsterl.

Gent, 30. jaanuar. Linaturg oli vähe elavam. Sisemaa ketrustöösturid ostsid linu suuremal määral, niisama ka Prantsuse omad, kes endid linade ja takkudega tublisti varustasid. Takuturul on tendents veidi kõvem, kuna hindade suhtes alanemist oodatakse.

Linase lõnga turul oli väikselt tegevust märgata, hinnad madalad. Nõudmine linaaaduste järele on kaunis suur, kuid ostjate poolt pakutud hinnad väga odavad. Väljapääsuteed nähakse siin, emb-kumb, kas linase niidi hinna kerkimises või tooresmaterjali hinna alanemises. (Dundee Prices Current.)



Puuvilla-, floor- ja

SIIDI-
SUKKI,

moodsat ja elegant

SIIDIST
„LUXUS“

PESU,

daamidele

„LUXUS“

SIIDIRIIE KLEITI-
DEKS JA PESUKS,

vastupidavat puuvillast

TRIKOOPESU, SPORDI-
JA SUPELKOSTÜÜME

valmistab ja müüb kaupmeestele

TRIKOO- JA
SUKAVABRIK

OSKAR KILGAS

TALLINN, Prii tän. nr. 3. tel. 2-23

Linahinnad Dundee's.

Jaauuaris 1926. aastal,

per 1 tonn cif.

	£	£	£	£
	6.	13.	20.	27.
	jaan	jaan.	jaan.	jaan.
BKKO — I sort	82	81	81	80
Rshev — I sort	74	74	74	73
Sõtshevka — I sort	66	67	67	66
Shvanenburg — R	83	83	83	81—82
Livonia — R	79	79	79	76—77
Hoffs — xRx	79	79	79	76—77
Võru-Petseri — R	80	79—80	79—80	79—80
Tartu — R (puhast.)	80	79	78—79	78—79
Pärnu — R (puhast.)	76	74	74	74
Tartu I Codilla	61—62	61—62	60—61	59—60
Pärnu I Codilla	57—58	57—58	56	55—56

Linahinnad Dundee's

3. veebruaril 1926. a.

per 1 tonn cif.

BKKO — I sort	£ 79—80
Rshev — I sort	£ 72—73
Sõtshevka — I sort	£ 67—68
Shvanenburg — R	£ 81—82
Livonia — R	£ 76—77
Hoffs — xRx	£ 76—77
Võru-Petseri — R	£ 79—80
Tartu — R (puhast.)	£ 78—79
Pärnu — R (puhast.)	£ 74
Tartu I Codilla	£ 59—60
Pärnu I Codilla	£ 55—56

Võrreldes 27. jaanuari noteerimistega on Sõtshevka tõusnud £ 1—2 võrra. Muud sordid muutmata. (Dundee Prices Current.)

Toiduainete turg.

London 1926. a.

	Jaauuarikuu algul	Jaauuarikuu keskel	Jaauuarikuu lõpul	Veebruarikuu keskel
Nisu, kaal — 496				
Inglise naela.				
Northern Manitoba	£ —.64/—	£ —.61/6	£ —.61/9	£ —.60/—
Hard Winter	" —	" —	" —	" —
Rosario Santa Fe	" —.63/6	" —.59/6	" —.51/9	" —.51/—
Jahu, kaal — 280				
Inglise naela.				
Manitoba	" —.50/9	" —.45/9	" —.43/6	" —.45/—
Austraalia	" —.45/3	" —.43/6	" —.42/6	" —.42/6
Kansas	" —.51/6	" —.46/3	" —.44/3	" —.45/3
Odrad				
Kanada Nr.3,kaal — 370 Ingl. nl.	" —.29/6	" —.30/6	" —.29/—	" —.28/—
Kalifornia, kaal — 424 Ingl. nl.	" —.27/6	" —.43/6	" —.43/3	" —.40/6
Kaerad, kaal — 320				
Inglise naela.				
La Plata	" —.21/3	" —.21/3	" —.20/9	" —.20/3
Kanada Nr. 2	" —.27/6	" —.27/3	" —.26/7 1/2	" —.25/—
Linad, cif				
Riga Z. K.	" 71/—/— — 70/—/—	" 70/—/—	" 69/—/—	" 69/—/—
Pärnu H D	" 68/—/—	" 66/—/— — 68/—/—	" 66/—/—	" 66/—/—
Slanetz U/A. Medidium	" 82/—/— — 81/—/—	" 81/—/—	" 79/—/— — 80/—/—	" 78/—/— — 79/—/—
Bacon, kaal — 112				
Inglise naela.				
liri	" 130/— — 140/—	" 114/— — 140/—	" 114/— — 140/—	" 114/— — 140/—
Daani	" 125/— — 134/—	" 125/— — 134/—	" 112/— — 123/—	" 112/— — 123/—
Kanada	" 120/— — 126/—	" 120/— — 126/—	" 108/— — 120/—	" 108/— — 120/—
Ameerika	" 120/— — 122/—	" 120/— — 122/—	" 100/— — 104/—	" 100/— — 104/—
Munad, kaal — 120				
Inglise naela.				
Inglise	" 22/— — 29/—	" 21/— — 23/—	" 20/6 — 22/—	" 23/— — 24/—
liri	" 26/6 — 27/6	" 20/— — 21/—	" 19/6 — 20/—	" 21/— — 22/—
Või, kaal — 112				
Inglise naela.				
Hollandi	" 176/— — 180/—	" 174/— — 178/—	" 188/— — 192/—	" 198/— — 200/—
Daani	" 176/— — 178/—	" 178/— — 180/—	" 190/— —	" 192/— —
Uus-Meremaa	" 140/— — 176/—	" 166/— — 178/—	" 164/— — 180/—	" 164/— — 178/—
Austraalia	" 136/— — 166/—	" 140/— — 170/—	" 140/— — 172/—	" 140/— — 172/—
Argentiina	" 130/— — 148/—	" 140/— — 156/—	" 150/— — 164/—	" 143/— — 162/—

F. H. MAULTZSCH

TALLINNAS, Pagari uul. nr. 4

Telegr. aadr.: MAULTZSCH, TALLINNAS

Telefon 19-81

Veskikivitehas La Ferté kvartsist ja Naksos-Smürgelist. Materjaal kivide peale valamiseks La Ferté kvarts ja Naksos-Smürgel, Euboea Magnesiit ja Klormagneesium. Jahuveskite, saeveskite, puupapivabrikute ja piimatalituste sisseade. Püüli siidi, tangu- ja jahusõelad. Turbiinid, aurukatlad, aurumasinad ja naftamootorid.

ESITAJA EESTIS: M. Martin, Bitterfeld: Kruubi- ja tangumasinad. G. Luther, Braunschweig: vahtsveskid, ja kroovimise masinad. Robert Buchold, Werdau: villakraasimise ja ketramise vabrikud jne.

SHOKOLAADI-,
KOMPVEKI-
JA

BISKVIIDITEHAS

A. BRANDMANN

TALLINNAS,

V. TARTU MAANT. NR. 4-6.

KÕNETR. 15-94.

Iga mölder, kelle tuuleveski tuule puudusel seisab või kes mootorveskit asutada :: tahab, ostab endale ::

Soome Pori
Masinatehase

BMW

naftamootori

Saadaval 5—200 hobuse jõuni.

Ükski põllumees, kellel vähemalt 5-hobusejõuline mootor kodus, ei lähe töökallil ajal kaugele veskile korda ootama, vaid ostab endale odava hinnaga SOOME servikividega Jahuveski „ILO“ või „JALO“ ja jahvatab oma vilja ise kodus.

J. J. Paulson, Tallinn,

Narva maantee 52. Kõnetraat 41-40
Odavad hinnad. Lahedad maksutingim.

Aktsiaselts

„MASSOPRODUKT“

mööblivabrik Tallinnas
S. Tartu m. 61-d. Kõnetr. 18-96.

Rikkalikult ladus möödukate
hindadega

Kabinetid
Nahkmööblid
Magamistoad
Söögitoad

j. n. e.

Tellimised täidetakse kiiresti.
Vastutus töö headuse eest!

Hamburg 1926. a.

	Jaanuarikuu algul	Jaanuarikuu keskel	Jaanuarikuu lõpul	Veebruarikuu keskel
Nisu				
Sisemaa, tonni eest	Rmk. 251.— — 259.—	Rmk. 250.— — 260.—	Rmk. 252.— — 259.—	Rmk. 250.— — 258.—
Manitoba, cif. 100 kgr eest	Fl. 17.75	Fl. 17.60	Fl. 17.50	Fl. 17.40
Hard Winter, cif 100 kgr. eest	„ 18.85	„ 18.50	„ —	„ —
Ameerika jahu, cif 100 kgr. eest	\$ 9.10	„ 9.— 10	\$ 7½ — 9 ½	\$ 7½ — 9 ½
Rukis				
Sisemaa, tonni e. Western II, cif 100 kgr. eest .	Rmk. 157.— — 165.—	Rmk. 156.— — 164.—	Rmk. 154.— — 164.—	Rmk. 150.— — 158.—
	—	Fl. —	Fl. —	Fl. 161 — 172.—
Kaerad				
Sisemaa, tonni e. Odrad, talve, Sisemaa tonni e. Odrad suve, Sisemaa tonni e.	„ 168.— — 174.—	Rmk. 168 — — 174.—	Rmk. 167.— — 177.—	Rmk. 162.— — 174 —
	„ 166.— — 170.—	„ 166.— — 170.—	„ 163.— — 167.—	„ 162.— — 166.—
	„ 178.— — 210.—	„ 176.— — 210.—	„ 170.— — 202 —	„ 170.— — 197.—
Suhkur				
C. S. R. Feinkorn, 50 kgr. e loco Saksa „Eksport“, 50 kgr. e. termin	£ —.13/9 3/8	£ —.13/9 3/8	£ —.14/2 1/4	£ —.14/0 3/4
Java, 50 kgr. e. termin	„ —.13/10 1/4	„ —.13/10 1/4	„ —.14/2 1/4	„ —.14/3
American Fine Granulated, 50 kgr. eest	„ —.14/3 3/4	„ 14/3 3/4	„ —.14/6 3/4	„ —.14/7 1/8
	„ —. —	„ —	„ —	„ —
Riis				
Burmah II, 50 kgr. eest	„ —.14/4 1/2	„ —.14/4 1/2	£ —.14/7 1/2	£ —.14/9
Rasv				
Purelard American, 100 kgr. e. Steamlard, 100 kgr. eest	\$ 38	\$ 38 3/4	\$ 38 3/4	\$ 37 1/8
	„ 36 1/2	„ 37 1/4	„ 37 1/4	„ 35 3/8
Või, Berliini en gros hinnad, tsentneri eest				
Sisemaa I sort	Rmk. 169.— — 177.—	Rmk. 170.— — 177.—	Rmk. 198.— — 202.—	Rmk. 158.— — 166.—
„ II	„ 160.— — 175.—	„ 160.— — 168.—	„ 185.— — 198.—	„ 152.— — 158.—
Väljamaa	„ 194.— — 201.—	„ 190.— — 198.—	„ 205.— — 214.—	„ 188.— — 195.—
„ pakkides	„ 200.— — 207.—	„ 198.— — 207.—	„ 211.— — 220.—	„ 195.— — 200.—

Välisbörsed.

	B E R L I I N									
	1. II	2. II	3. II	4. II	5. II	6. II	8. II	9. II	10. II	
1 naelsterling	20.433	20.43½	20.428	20.43	20.43	20.428	20.427	20.431	20.43	
100 franki	15.78	15.76	15.79	15.765	15.74½	15.73½	15.61	15.49½	15.34	
1 dollar	4.2	4.2	4.2	4.2	4.2	4.2	4.2	4.2	4.2	
100 Rootsi krooni	112.43	112.45	112.45	112.45	112.45	112.47	112.48	112.52	112.52	
100 Daani krooni	103.80	103.70	103.77	103.72	103.65	103.68	103.45	103.42	103.70	
100 Norra krooni	85.50	85.50	85.45	85.45	85.45	85.43	85.40	85.30	85.40	
100 Soome marka	1056.7	1056.7	1056.8	1056.8	1056.8	1056.9	1057.2	1057.2	1057.2	
100 Hollandi guldenit	168.47	168.42	168.56	168.47	168.44	168.40	168.40	168.38	168.32	
100 liiri	16.84	16.83½	16.84	16.91	16.90	16.90	16.90	16.91	16.95	
100 Helveetsia franki	81.01	80.94	80.96	80.94	80.94	80.94	80.93	80.92	80.88	
100 Belgia franki	19.09	19.09½	19.09	19.07	19.09½	19.09	19.09	19.09	19.09½	

	L O N D O N								
	1. II	2. II	3. II	4. II	5. II	6. II	8. II	9. II	10. II
100 franki	1293/8	130 00	129.50	129 60	129.75	129.90	130.90	132 10	132 50
1 dollar	4.861/2	4.861/2	4.86.43	4.867/16	4.86.43	4.8611/32	4.86 37	4.86 37	4.86.34
100 Rootsi krooni	18.16	18 161/2	18.161/2	18.16	18 161/2	18.161/2	18 151/2	18.153/4	18 153/4
100 Daani krooni	19.64	19.701/2	19 70	19.70	19 70	19.701/2	19.74	19.74	19.71
100 Norra krooni	23.88	23 901/2	23.0	23 90	23.91	23.89	23 95	23 94	23.91
100 Saksa marka	20 43	20.43	20.43	20 43	20 43	20.43	20 43	20.43	20.43
100 Soome marka	1931/4	193.31	193.12	193	193 12	1931/8	193 31	193.311/2	193.12
100 Hollandi guldenit	12.127/8	12.11 87	12.121/4	12.121/2	12 123/4	12.131/8	12.12 87	12.13.37	12.133/4
100 liiri	121 50	121.25	121 10	121	120.85	120 75	120 73	120.60	120 50
100 Helveetsia franki	25 23	25 231/4	25.23	25.24	25 24	25.24	25.23	25.24	25.26
100 Tšecho-Sl. krooni	1641/4	164.18	164.18	1641/4	164.18	164.18	164 12	164 18	164.18
100 Belgia franki	107	107	106 95	107	106.98	106.75	106.90	106.971/2	106.97
100 Poola slotti	36 00	36.00	36 00	36.00	—	36.00	36 00	36.00	36.00
100 latti	25.24	25 24	25.23	25.21	—	25.21	25.21	25.22	25.22
100 litti	49.50	49 50	49.50	49.50	—	49.50	49	49.50	49.50
1 tschervonets	950 00	950.00	950.50	950.00	—	950.00	950.50	950.00	950
Kuld p/unts	84/93/4	84/101/2	84/111/2	84/111/2	—	84/111/2	84/101/4	84/101/2	84/113/4
Hõbe p/unts	2/615/16	2/71/8	2/7	2/6 15/16	—	2/6 7/8	2/6 13/16	2/6 15/16	2/6 7/8
Plaatina p/unts	—	—	—	—	—	440/450	—	430/440	—

Uued seadused ja määrused.

Määrus kuldfrangi kursi kohta tolli- ja sadamamaksude võtmisel veebruarikuus. Määrusega 29. dets. 1924. a. („R. T.“ nr. 150 — 1924. a.) maksma pandud kuldfrangi kurss (1 k.-fr.=75 Emk.) jäetakse maksvaks ka 1926. a. veebruarikuus.

Määrus rahvusvahelisse kauba- reisijate- ja pagasiveosse puutuvate tariifimääruste täiendamise kohta. („R. T.“ nr. 10 — 5. veebr. 1926. a.) Täiendus seisab selles, et tariifimääruste § 1 p. 1 ettenähtud iga üksiku koha raskuse ülemäär 250 klgr. pealt tõstetakse 500 klgr. peale.

Tolli-põhitariifide muutmise seadus. („R. T.“ 11. 1926. a.) Tubakavabrikutele muudetakse tubaka sisseveotoll — tubak lehtedes vartega või ilma 1 klgr.-netto 3,00 kldfr. Tubaka varred 1 klgr.-netto 1,50 kldfr.

1924. a. 1. juuli määrusega („R. T.“ nr. 90/91 — 1924. a.) maksmapandud ajutised protsentuaalsed kõrgendused tubaka kohta vartega või ilma kustutatakse.

Määrus materjalide ja tarbeasjade tollita sisseveo kohta eksporteeritavate klaverite ja pianinode valmistamiseks. (Tollisead. § 235 põhjal). Võib paluda sisseveotolli tagasimaksimist, kui materjalid tarvitatud eksporteeritavate klaverite valmistamiseks. („R. T.“ nr. 11 — 1926. a.)

Tähtsamad oksjonid ja hanked.

Metsamaterjali oksjonid:

19. veebruaril, Võru metskonna kantseleis Võrus, Kasarmu tän. nr. 5, kell 12. 1117 tk. — 11.473 k.-j. okaspuupalke, 4 üksuses, alghindadega 21—23 mk. k.-j.

20. veebruaril, Kaiavere metskonna kantseleis, Kaitsemõisas, Tartu kaudu, 3044 tk. — 34.826 k.-j. okaspuupalke, 7 üksuses alghindadega 14—19 mk. kantjal.

Äriettevõtete koosolekud.

20. veebruaril

Pärnu Krediit Panga korraline peakoosolek kell 6 p. l. panga ruumes, Pärnus, Rüttili tän. nr. 40.

25. veebruaril

Likvideerimisel oleva likööri- ja napsivabriku o.-ü. Kask ja Ko osanikkude peakoosolek kell 11 e. l. Tartus, Pepleri tän. nr. 34, tuba 5.

26. veebruaril

Tallinna Aktsia Panga korraline peakoosolek kell 6 õht. panga ruumes, Vene tän. nr. 8.

2. märtsil

Aktsiaselts paberivabrik „Koil“ aktsionäride peakoosolek kell 7 p. l. seltsi valitsuse ruumes Tallinnas, Viru tän. nr. 9.

3. märtsil

Aktsiaselts „Nagel Knabe ja Ko“ erakorraline peakoosolek kell 5 p. l. Tallinnas, Viru tän. nr. 1, krt. 4.

9. märtsil

Pangamaja C. Scheel & Co aktsionäride peakoosolek kell 6 p. l. Tallinnas, panga ruumes.

Tallinna Börsi Komitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekiri ja hinnad (en gros).

Jahud: nisu, pehme, kõrgem Ingl. ja Ameerika sort	pd.	840—910	Heeringad Norra Sloe	tünn	2500
nisu, sõre	"	900—905	Lina, sea, I sort	pd.	1840—2000
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski saadused. Hinnad arvatud 50 klg. eest ühes valge puuvil-lase kotiga:			looma, I sort	"	1000—1400
Patent rukkipeetül	50 kg.	—	Õlikoogid, linaseemne	"	300—310
Manna	—	—	päevalille	"	280
„Eesti parem“ salajahu	"	—	kokus	"	300
„Kalev“ „ „	"	—	palmi	"	260
„Kungla“ „ „	"	—	maapähkla	"	355
„Sampo“ „ „	"	—	kanepi	"	250
„Taara“ „ „	"	—	Jahu päevalille	"	290—295
Jahu: nisu, pehme — sõre	pd.	760—940	Tangud, soja	"	340
A/S. Rotermanni tehaste jahud: nisu, pehme—sõre	"	740—960	Segajõutoit I s.	"	320
„ pehmed, teised sordid	"	—	II s.	"	280
„ I sort	"	—	Nisukliid	"	208—220
Rukkijahud	"	260—275	Puuvilla riie, Bjas	ars.	46—54
„	"	—	Mitkal	"	33—40,50
„ püül	"	—	Lina, Liivi R	pd.	1600
Nisu, Eesti	"	440—450	„ Petseri	"	1900—1950
Rukis, Eesti	"	255—265	„ Tartu	"	1650—1700
„ Poola ja Vene	"	260—275	„ Võru	"	1800
„ Ameerika	"	—	Linaseemned, õli 87½/200 basis	"	375
Kaerad, toidu, Eesti	"	255—260	„ külvil 980/0 basis	"	635—650
„ Vene	"	270	Kivistüsi, auru Yorkshire 2k.pest.	"	58—60
Odrad, õlle	"	300—310	„ „ Newcastle	"	56—58
„ harilik	"	265—275	„ sepa	"	55
Erned, rohelised, Eesti	"	—	Koks, valu	"	65—70
„ Hollandi	"	580	„ gaasi	"	85
Riis, Burma II	"	670—680	Põlevkivi, I sort	"	10
Kartulid, eksport fob Tallinn	"	75—77	„ II „	"	7,50
„ pirituse	"	60—67	„ III „	"	5
Kartulitärklis „Superieur“	"	650	„ Senolat	"	200—220
Piim, pudelites	lbr.	18	„ Gudroon	"	250
Või, meierei, eksport, I sort	pd.	4400—4600	„ pigi	"	200
Või, siseturu	"	—	Raud, sordi	"	240—250
Margariin, väljamaa	"	2080—2360	„ kandetalad (T)	"	260—270
Juust, koh. Schweitsi, Kodumaa	"	2600—2700	„ vits	"	365—480
Kaseiin Eesti	"	800—1000	„ plekk	"	—
Munad, eksport I s. (kast 1440 tk.)	"	—	„ „ tsingitud	"	670—710
„ II s. („ 1440 tk.)	"	—	Teras, vedru	"	460—520
Kakao, Inglise	"	2000—2200	„ tööriistad	"	1200—1400
„ Ameerika	"	1800	„ talla	"	280—300
„ Hollandi	"	2400—2600	Malm	"	190—200
Kohvi, Rio Santos	"	5400—5600	Inglitina	"	9500—10.000
„ Keski-Ameerika sordid	"	6000—7400	Seatina	"	1350—1400
„ Mexiko	"	—	Vask, plekk, punane	"	3500—3700
Tee, lahtine Pekoe broken, Java	"	7200—8000	„ valge	"	3300—3500
„ „ Orange Pekoe Java	"	8200—8600	Tsink-plekk	"	1600—1750
„ „ Tseilon	"	4800—5600	Masinaõli, Vene, Nobeli, No. 6	"	600—610
„ „ Moning Hiina	"	670—675	„ Ameerika	"	560—600
Suhkur peenike valge, Saksamaa	"	—	„ mootor	"	700—760
„ Java	"	—	„ auto	"	950—1200
„ „ Poola	"	670—675	Linaseemneõli	"	1625
„ Tschehoslovakkia	"	675—700	Värnits	"	1625
Siirup, kartuli, B 420	"	650	Tsilindriõli, Vene	"	620—950
„ „ B 380	"	—	„ Ameerika haril. aur 280°	"	600—620
Sool, lahtine Saksa	"	650	„ ülekuum. „ 3200	"	935—975
„ „ Hispaania	"	—	Põlevkiviõli	"	180—210
„ „ Vene	"	54	Nafta, Vene	"	250—255
Heeringad Yarmouth, Matties	tünn	4400—4500	„ Ameerika	"	220
„ Matfulls	"	5400—5500	Petrooleum, Vene, sisternid ja vaadid	"	230—240
„ Shotti, Matties	"	5400—5600	„ Am. sistern. ja vaadid	"	230—240
„ „ Matfulls	"	6400—6800	Bensiin, Vene	"	580—620
			„ Ameerika	"	580—620
			Pesusooda, väljamaa	"	220—230
			„ „	"	190—195
			Seebikivi 76—770/0, Vene	"	525—540
			„ 72—740/0, Inglis	"	560—565

Parkimise ekstrakt	pd.	—
Vävel, öle 98%	"	—
Varvid, nigrosiin vees sulav, välj.	"	9200—10.000
" tsinkvalge, väljam.	"	1350—1750
" tinavalge,	"	1500—1920
" ooker,	"	350—450
Väetisained, salpeeter, Norra (k.6)	"	—
" Tshiili	"	410
" superfosfaat 18—20%	kott	675
" thomasjahu 17—18%	"	650
" vävelhapuammoniak	"	1850—2065
" lubjalämmastik 18%	"	500
" kaalisool 30%, k. 6 pd.	"	—
" " 40%	"	970
" kainiit 12%, lahtine	"	—
" vosvoriit, Eesti 6%	"	—
Paber, rotatsiooni	pd.	440
Tsement, Portland, Port-Kunda pütt 10 pd. 10 nl.	pütt	875—925
Tsement, Portland, Aseri	"	875—925
Kriit, toores	pd.	—
" pestud	"	130—132
Asfalt	"	120
Kivitõrv, Rootsi	"	—
Puutõrv, kodumaa	"	—
Lubi	"	50
Gips, tükkides	"	25
" jahvatatud, toores	"	35
" krohvimise	"	45—70
Telliskivid, I sort, tuhat	"	5500—6000
Silikaat D/B/B	"	—
Puumaterjalid, saetud	"	—
Eesti Strd I, II ja III s. frko Tall.	"	—
" IV s.	"	—
" propsid; 7×7	"	—
" liiprid	"	—
Põletispuud, seg. 20% kaski, k.-s.	"	—
Nahk, talla, Eesti, kodumaa tooresnahast valmist. pd. I s.	"	5400—5600
Nahk, talla, Ameerika tooresn. valmistatud, I sort	"	6000—6600
Nahk, talla, Ameerika tooresn. valmistatud, II sort	"	5400—5600
Tooresnahk, väiksed ja suured	"	—
Tuletikud, orig. kast (5000 toos.)	"	4900—5500

Prahid:

Lina		
Tallinn — Stettin	tonn	sh. 20/—
" — Ghent	"	23/—
" — Dundee	"	35/—
" — Belfast	"	—
Takud + 0/0		
Puumaterjalid D/B/B	Standard	
Tallinn — London	"	sh. 48/—
" — E.C.C.P. (Inglidarand)	"	44—45/—
" — Antwerpen	"	36/—
" — Southampton	"	50/—
" — Manchester	"	55/—
" — Amsterdam	"	—
" — Dundee	"	—
25% talve juuremaks.		

Segakaup

Tallinn — Stettin	tonn	sh. 12—25/—
" — London	"	—
" — Stockholm	"	Rk. —

Või

Tallinn — Stettin	tünn	—
-----------------------------	------	---

Kartulid

Tallinn — Stockholm	tonn	Rk. —
-------------------------------	------	-------

Tallinna börsi kursisedel.

		1. II	3. II	5. II	8. II	10. II	12. II
1 dollar	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	372	372	372	372	372	372
1 naelsterling	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	1810	1810	1810	1810	1810	1810
100 Saksa riigimark	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	8850	8850	8850	8850	8850	8850
100 Soome marka	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	937	937	937	937	937	937
100 Rootsi krooni	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	9975	9975	9975	9975	9975	9975
100 Daani krooni	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	9175	9150	9150	9150	9150	9300
100 Prantsuse franki	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	1385	1385	1385	1385	1360	1360
100 Hollandi guldenit	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	14.975	14.975	14.975	14.975	14.975	14.975
100 latti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	7150	7150	7150	7150	7150	7150
100 Tseheo-Slovakkia krooni	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	1105	1105	1105	1105	1105	1105
100 Helveetsia franki	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	7175	7175	7175	7175	7175	7175
100 Norra krooni	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	7500	7500	7500	7500	7500	7500
100 Belgia franki	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	1695	1695	1695	1695	1695	1695
100 Itaalia liiri	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	1510	1510	1510	1510	1510	1510
1000 Ungari krooni	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	5,05	5,05	5,05	5,05	5,05	5,05
1 Austria schilling	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	52,50	52,50	52,50	52,50	52,50	52,50
1 Tshervonets	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	1905	1905	1905	1905	1905	1905
1 Poola slot	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	46,50	46,50	46,50	46,50	46,50	46,50
1 Eesti kroon	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	100	100	100	100	100	100